

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az államosítás

A belügyminisztériumból érkező hírek megnyugtatók az autonómiáért lelkesülő politikusokat, hogy ne féljenek, a közigazgatási reform nem lesz felforgató, nem lesz radikális. A reform csak olyan változtatásokra gondol, melyek már elkerülhetetlenek, nélkülözhetetlenek.

Az autonómia tisztviselői ellenben az alispánoktól le a díjnokokig, valamennyien óhajtják az államosítást. Az a tisztviselő kar, mely a Fejérváry-kormány idején olyan megpróbáltatásoknak volt kitéve, amilyent nem ért meg a világon semmiféle tisztikar, rettegve dolgozik a büroókban és aggodalommal gondol arra, hogy ebben az országban nem kell, csak egy bolond politikai fordulat és megint megtörténhetik, hogy a közigazgatási tisztviselők két malomköz közé szorulnak.

Semmi sem indokolja ezt a rettenetes aggodalmat jobban, mint az a *politikai indokolás*, mellyel az autonómiát védő publicisták a nyilvánosság előtt megjelennek. Azt mondja az indokolás, hogy: igenis lehetne foglalkozni az államosítás gondolatával, mert erre igen komoly tárgyi és alanyi okok vannak, de nem szabad ezt a kérdést most a tárgyi és alanyi okok követelményei szerint elintézni, mert az országgyűlésen nem vehet részt a parlamenti ellenzék, mert június 4-ike óta törvénytelen, érvénytelen a parlamenti tanácskozás.

Két asszony.

Irtá: Gallowich Jenő.

I.

Ódanyomom ujjamat a fénvesre dörzsölt ablakra és folt támad ujjam nyomán. Kékes színű, ködös folt, amely azonban lassan összehúzódik, kisebb lesz, végül egy parány maradt meg belőle, egy csöppnyi folt, amely azonban ott marad napokon, heteken át, amíg le nem dörzsölik, törlik az ablak kristályüvegéről.

Akár a mélyen érző ember lelke, melyen nyomot hágy a lehelet is. Fájó, égető, szomorú sajnást, amely idők multával enyhül, halványodik, de megmarad és csak a boldogságban kivirágzott szív csillogó örömkönnye tudja onnét ismét lassan-lassan lemosni.

Nagyon-nagyon boldog csak az lehet, akinek végtelenül finom a lelke és tulontul érzékeny és sirni tud szomorú feljajdulásában éppen úgy, mint lelkének boldog felragyogásában. És lekötni, örökkön tartó tiszta boldogságot is csak annak szerelme, odaadása képes nyújtani, aki nem csupán mindig örömet, gyönyörűséget ad, hanem időről-időre fájdalmas borongást is képes támasztani lelkünkben.

Láttam egyszer két asszonyt, ragyo-

Az egész országban mindenütt, jóformán minden törvényhatóságban megnyilatkozik a kormány iránt való közbizalom és Tisza István grófot éppen a június óta történt eseményekért üdvözlük a törvényhatóságok, melyek között éppen azok, amelyek a magyarság legerősebb bástyái és az alkotmány legfanatikusabb védelmezői, Tisza István grófot diszpolgárúkká választották: és ezzel szemben állítják fel egyesek azt a tételt, hogy az alanyi és tárgyi okok megvannak s ezek alapján igenis kellene államosítani a közigazgatást, ám ne merjen erre gondolni senki, mert az ellenzék nem akar részt venni a parlamenti tanácskozásokban.

De hát kire, vagy kikre támaszkodik az ellenzék? A törvényhatóságok nevében nem beszélhet. Hiszen a törvényhatóságok között még talán egyetlenegy sem akad, melynek az lett volna a véleménye, hogy az ellenzéknek van igaza. A választópolgárookra sem támaszkodhatik, mert hiszen közel hatvan időközi választás volt és ezek között talán hat mandátumot tudott kapni az ellenzék. Ezt a mandátumot is a legnagyobb terrorral és a legnagyobb erkölcsi áldozatok árán tudta megszerezni. Ellenben 54 mandátumot kapott a nemzeti munkapárt és ezek között igen sok volt a hódított mandátum; hogy többet ne említsünk, tessék csak a *gyomai* kerületre gondolni, ahol a merénylő Kovács Gyula választói nyilatkoztak meg a kormány mellett.

góan szép volt az egyik, a másik szintelen, szürke, akár egy magának csiripelő kicsi veréb, amely azért kedves és édes, édes nagyon. Törékeny finomság, gyöngye semmisség volt az egyik. Puha meleg angolkendőbe belecavarodva, amint ot kuporgott kicsi, illatos meleg szalonjában, úgy nézett ki, akár egy gombolyag, egy kis macska, amely fényes, sima szőrével hizelegve, bujva, dorombolva hűségeen simul gazdáiához, de mielőtt ez megúnná kedveskedéseit, kicsi kis lábának éles karmaival hirtelen, élesen végigszánt rajta. Vakítóan fehér a bőre és meleg, kéjes, sima és megkapóan szép, akár egy glóriás oltárkép.

Émezté volt minden gondolatom, az egész lelkes és titkos vágyódással lestem minden nap azt a pillanatot, melyben megismerkedhetem. Izzó, lángoló vérem liuktetése neki szólt, égő leheletemtől kiszáradt ajkam az utánna való folytonos nagy sóvárgástól.

Csiripelő kicsi kis verébbel, a szürke, törékeny gyermekasszonnyal ismerkedtem meg elsőbbsen. Lágyság, puhaság, gyöngédség, csupa melegség volt az egész asszony, hízkelkedett, dorombolt, hozzám simulott odaóan a legelső pillanatban. Vég nélkül megszerettem, neki adtam a lelkem. És lekötött ezer szállal örökre és pedig éppen azzal, hogy sohasem engedett át egészen a gyö-

nos tehát: kire támaszkodhatik az ellenzék akkor, mikor azt meri hirdetni, hogy az alanyi és a tárgyi igazságok most nem lehetnek irányadók, mert most nem szabad gondolkozni, most csak lelki indulatok szerint tessék cselekedni? Azokra gondol ugyebár, akik megközelíthetők, akiket még kísértetbe lehetne ejteni, mert nem állanak azon a magasabb értelmi színvonalon, mely elkerülhetetlenül szükséges ahhoz, hogy alkotmányos jogainkat öntudatosan gyakorolhassuk.

Szerencsére már csak igen kevesen vannak ilyenek a polgárság körében, úgy, hogy amint tapasztalható, ezek a kevesek a közakarat megnyilatkozására már sehol sem tudnak befolyást gyakorolni. De méltán látiuk mindnyájan felháborítónak azt a körülményt, hogy vezető politikusok, akiknek sokszor hajlandók vagyunk államférfiúi jelentőséget tulajdonítani, nem resztek a Bauernfangere-nek ezt a nagyon is szembeötlő módját kizsákmányolni és elég vakmerők az ország lakosságának azt az elenyésző kisebbségét, mely még öntudatra ébredni nem tudott, az alanyi és tárgyi igazságok letiprására izgatni.

Ez ugyebár nem méltó fegyver a történelmi nevű főurak kezében és főleg nem célravezető még akkor sem, ha tényleg nem ismernek más szándékot, mint a hatalomért való törtetést.

Hiszen már rohamos lépésekkel közeledik a szeptemberi terminus, amikor a

nyörűségnek, amikor a legboldogabbnak éreztem magam, hirtelen, váratlanul kicsi kis kezének éles körmeivel végig-végig szántott a lelkemen.

Istenem, mennyire is szerettem! Legboldogabb pillanatom volt, mikor egymás mellé kuporogtunk, egészen közel, szorosan és ragaszkodó nagy szeretettel ölelkeztünk össze és szóltanul, órákon át hallgattam szívének szerelmes dobbanását és szomjasan szívtam magamba szép ajkának akácfavirág illatát. A lélek gyönyörűsége volt ez, tiszta, ideális, amelyből hiányzott a vér vágyakozó fellobbanása.

Hivott, csalogatott, szólított és ha egyszer elmentem hozzá, nem volt otthon. Ha otthon volt: becézett, simogatott, kényeztetett, csókolt és aztán hirtelen elment, magamra hagyott. Futott, bujdosott előttem, ha hivtam és csókolt, csókolt, ha nem szólítottam. Ha reszkettem érte és egészen akartam, pajkosan, nevetve nyújtotta az ujjá hegyét: ellökött, ha ölelni akartam, szerelmes lelkének erős sejtésével féltékenyen örködött azon, hogy mindig csak keveset nyújtson a boldogságból, sohasem egyem magam torkig, hogy mindig kívániam őt, egyre vágyakozzam egész lelkemmel utána és meg ne unjam soha...

Szokatlan volt előttem ez a szerelem, nem akartam megérteni, úgy hittem, hogy

Varjas Antal

országos hírvé, városunk kedvence, **VARJASNÉ TÓTH MARISKA** hírneves kabaré művésznő, **MATHÉ GYULA** a debreczeni színház volt tagja **MŰVÉSZESTÉLYE** terjedelmes műsorral: Vasárnap, hétfőn, kedden (27, 28 és 29-én) az **ANGOL KIRÁLYNŐ** kerthelyiségében.

parlamentari tanácskozások újra megkezdődnek és ezért ideje volna már olyan hangokat keresni az ellenzéki koncertnek, melyekkel indokolható lesz a teljesen indokolatlan passzivitás leszerelése. Most már nem fenséges az ellentét, hanem egészen nevetséges. Lehetetlen, hogy Andrassy, Apponyi, Kossuth, sőt Justh is ne éreznék annak a helyzetnek a tarthatatlanságát, melybe jutottak. Átlátszó már a taktikájuk, nincs benne már semmi tartalom, úgy, hogy a nemzeti munkapárt, amelyel perben állanak, tiszta szívből örülhet annak, ha **Károlyi Mihály**, marad a prókátoruk és az ő tanácsa szerint továbbra is megmaradnak a passzivitásban.

A nemzeti munkapárt, így nyugodtan és zavartalanul végezheti a parlamenti munkát, megvalósíthatja a kitűzött politikai célokat, melyek olyanok, hogy utóbb, ha az ellenzék kerülne is kormányra, mind, mind egytől egyig magáévá fogja tenni.

Csak a vak nem látja, hogy a házzabályrevíziótól egészen a még csak tervben levő közigazgatás államosításáig egyetlen egy gondolat sincs olyan, melynek titokban ne örülnének és melyről ne tudnák, hogy meg kellett ezeket csinálni, mert ezek nélkül ezt az országot senki sem tudja kormányozni.

P. L.

= **Közös miniszterek a királynál.** Bécsből táviratozzák: Ischlből jelentik: Bilinszki dr. lovag közös pénzügyminiszter ma kihallgatáson jelent meg a király előtt. **Krobotin** lovag hadügyminiszter, aki tegnap kezdte meg rendes szabadságát, kedden kihallgatáson jelenik meg a király előtt Ischlben.

= **A kultuszminiszterium új adminisztratív államtitkára.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Azok a hírek, mintha **Náray Szabó** Sándornak, a kultuszminiszterium nyugalmában vonult adminisztratív államtitkárának helye üresen maradna, nem bizonyultak valósnak. A Budapesti Tudósító ugyanis teljesen megbízható információk alapján jelenti, hogy az új államtitkár személyében megállapodás történt. A király államtitkárrá **Morlin** Emil dr. miniszteri tanácsost fogja kinevezni.

bizalmatlan irántam és sokat csalódott lelkével úgy hiszi, hogy az önzés és érdek által megrontott levegőben részére már csak utolsó kóró terem és éppen azért nem akarja meglátni az én lelkem tiszta kivirágzását sem.

Elmagyaráztam viselkedését, nem akarta megérteni és elhagyta, pedig majd megszakadt a lelkem utána. És ekkor jött a másik asszony, aki pedig egyszer minden gondolatomat lefoglalta, aki után egykor minden csepp véremmel vágytam . . . Vigasztalt, hívott, csalogatott.

— Látod, milyen szép vagyok — tied, egyedül a tied a szépségem. Másképpen foglak szeretni, nagyon, nagyon boldog lész mellettem.

Tele volt a két szemem könnyel és szomorúan ráztam a fejemet. A küzdelem nélkül karjaimba hullott gyönyörűség nem kellett.

— Nem megyek.

Beteg vagyok, nagyon-nagyon fáj a lelkem. Tele van szomorúsággal, égető, fájdalmas borongással, gyászos hangulattal. Napok óta temetek . . . És képtelen vagyok valakit egyszerre, hirtelen kiejteni lelkemből és új ideáknak ragyogó világot gyújtani, még ha szebb, jobb és nemesebb is. És gyönyörűséget találok még ebben a fájdalmas szomorúságban is, mert általa támadt és érette van.

Megválasztották a Dmke-internátus igazgatóját

Pályázatok az internátus fölszerelésére.

A Dmke debreceni osztálya ma délelőtt tartotta meg ülését, amelyen a debreceni Dmke-internátus belső berendezéseire beérkezett ajánlatokat bontották föl és megválasztották a Dmke-internátus igazgatóját. A választásnál az az elv vezette a Dmke helyi osztályát, hogy az igazgató pedagógus legyen s ezért esett a választás **Madai Pál** dr. főreáliskolai tanár személyére, akire nagy megnyugvással bízhatja a Dmke az ide seregülő növendékek nevelését.

Az ülésen **Riekl** Antal elnökölts a Dmke részéről **Gallovich** Jenő alelnök-főtítkár, **Becey** Károly dr. ügyész, Debrecen városa részéről **Magoss** György dr. főügyész, **Szabó** Elek tb. tanácsnok, **Aczél** Géza főmérnök, **Borsos** József h. főmérnök, **Grosz** Nagy Ferenc bizottsági tag voltak jelen.

A bizottság a beérkezett pályázatokat vette először elbírálás alá és a pályázók közül, mint legalkalmasabbat, **Madai Pál** dr. főreáliskolai tanárt választotta meg a Dmke-internátus igazgatójává.

Az osztály megalakította a felügyelő bizottságot, amelynek tagjaivá megválasztotta **Kenézy** Gyula dr. udvari tanácsost, **Scossa** Dezső dr. kis. tanácsos tanfelügyelőt, **Gallovich** Jenő, a Dmke alelnök-főtítkárát, **Rásó** Sándor dr. ügyvédet, **Skopetz** Béla, a Dmke-internátus gazdasági igazgatóját.

Az intézkedések megtörténte után **Gallovich** Jenő bejelentette, hogy három évi munkásság után létrejött a nevelőintézet, leteszi tehát megbízatását.

Előbb **Kovács** József polgármester, majd **Kenézy** Gyula dr. udvari tanácsos meleg szavakban mondott köszönetet **Gallovich** Jenőnek fáradozásáért és kérte őt, hogy jövőre is működjen közre az intézmény felvirágztatásában.

A terv szerint a nevelő intézetbe 200 tanulót fognak fölvenni. Az igazgatóság már ad is prospektust s minden nap 9 és 12 óra között fölvetelre már jelentkezni is lehet **Madai Pál** dr. tanulmányi igazgatónál a debreceni állami főreáliskolában. Az internátus napközi

otthont is létesít és tart fönn, bejáró diákokat fogad el, akik rendkívül méltányos díjazás mellett, 32 koronáért kapnak ebédet, ott tanulhatnak délután a tanárok felügyelete alatt és este haza mehetnek.

Ezután az internátus belső berendezése érdekében kiírt versenytárgyalásra beérkezett ajánlatokat bontották föl.

Beérkezett összesen tíz ajánlat és pedig a következők:

Donogán és Somossy cég III. csoport 1., 2., 3. tételeire 16,102 korona 20 fillér.

Harsányi István asztalos és parkettgyáros I. csoport összes munkáira 30,335 korona.

Kardos László ágyneműekre ajánlatához csatolt költségjegyzékben foglalt árak szerint, kijelenti még, hogy azokra a tárgyakra is hajlandó ajánlatot benyújtani, amelyeket a növendékek tartoznak az intézetbe vinni, ha ezeket is az intézet szerzi be.

Szabó József asztalos az I. csoportbeli munkákra 16,858 korona 60 fillér.

Bosznay J. és társa a III. csoportbeli ágyneműekre 11,465 korona 80 fillér.

Dorsch Hugó asztalos I. csoport munkáira 30,451 korona. Megjegyzi, hogy az idő rövidsége miatt csak a legszükségesebb munkát tudná szállítani, a többi decemberre.

Debreceni Vas- és Rézbutorgyár a II. csoportbeli vasbutor és III. csoportbeli kárpitos munkákra az ajánlatához csatolt árjegyzék szerint.

Bessenyei Gyula műasztalos az I. csoportbeli munkákra 28878 korona. Kijelenti, hogy az idő rövidsége miatt a szállítási határidőt nem vállalhatja és csupán a függelékben kitüntetett részleteket és időben tudna szállítani.

Kalászy Kálmán asztalos az I. csoportbeli munkákra 15662 korona, a II. csoportbeli vasbutor munkákra 9720 korona, a III. csoportbeli kárpitos és butorberendezési munkákra 10400 korona. Kijelenti, hogy az asztalos munkát külön is vállalja. Pótlólag nyilatkozatot csatol be, hogy a III. csoport 1., 2., 3. tétel alattiaknál tett egységárait fehérneműk nélkül értette.

Fuchs János és társai bemutatnak két darab költségvetést az asztalos és kárpitos munkákról. Ezek azonban a kiírásnak csak részben felelnek meg.

Benyovits Adolf (Budapest) ajánlatot tesz az asztalos munkákra és vaságyakra 17152 korona 50 fillér végösszeggel. Bánatpénzt nem tett le.

Temetek . . . és olyan fényes ragyogással él lelkemben drága emléke, hogy úgy hiszem, sohasem fog kialudni és örökre fog tartani lelkemben a temetés . . .

II.

Száll a lelkem tehozad . . .

Megnyugodva, repesve, vágyakozva, megértve, szomjuhozással. Barna szemed tisztaságából bízalom nyílik felém. Kívánom odaadásod, égő szerelmed, melyből pihenést adó tiszta boldogság végnélküli gyönyörűsége támadt számomra.

Künn lassu, csendes zizzenással hull hull az eső, hideg szél rázza, hajtogatja a kopasz fák jeges ágait, lelkemben virágillatos tavasz van, madárdalok égő nap, megújulás, feltámadás, melyben felengedett minden érzése lelkemnek, melynek sötétségében ragyogva, fényesen felgyulnak újból az összes csillagok.

Bolond szív; érző, fázó, didergő mimóza-lélek. Naiv hiszékenységében, virágos, színes reményeiben vajjon nem e fog újból csalódní? Fájó, szomorú borongással sejtem, egész életemen át délibábot kergetek és mikor legboldogabbnak hiszem majd magam, egyszerre, hirtelen, váratlanul, sötéten, nehezen szakad reám a fájdalom.

És mégis akarlak! Csálj meg, maradjon emléked édes-fájó csodaszép melódia, csak add ide egyszer, egyetlen egyszer a

lelked, hadd melegedjem, sütkérezzem gyönyörűséget nyújtó vad lobogó tűzében egy pillanatra. Azután menj, hagyj magamra, ne láss többé soha, ne fájjon neked az én lelkem nagy szomorúsága, ne érezd fájdalmas kétségbeesésem, kinos jajdulásom. Napsütésre alkonyat következik, a csillagtalan éjszakára ragyogó virradat, tavaszt követi a tél, virágborulást a hóesés.

Messze-messze vagy és én itt érezlek közelemben. Bujva, reszketve, remegve simulok hozzád, lobogó vérem izzó forrósága arcomba csap. Ráz forró szerelmem indulata, melynek égő, fényes tüze szememben át csillog. Meleg, illatos, remek tested vonz, csábit, huz, enyém vagy egészen, mindenem a tiéd és oda roskadok eléd és boldogan, reszketve a gyönyörűségtől, csendesén, gyöngéden megcsókolom a ruhád szegélyét.

Édes-édes oltárképem, mit is szeretek én benned, félelmetes harckokat, nehéz küzdelmeket vívó, küszködő, dacies, erős férfi. Kicsinyességedet, mert csöpp vagy, egy nagy fehérség, foszló, imbolygó köd, hab vágtató folyó vizén, virágillat, ragyogó harmat, színes felhőfoszlány, imbolygó lágyság, elringató gyöngédség, egy nagy semmi, amelyen megpihenni éppen azért mámoros gyönyörűség.

Csend van körülöttünk. Átölelek, szorítsd-szorítsd égő fejemet kebledre. Lehu-

Balkányi Antal fényképész

Művészi portré fényképek. Élethű fényképnagyítások. Arcképek levelezőlap 6 darab 2 korona 50 fillér, 12 darab 4 korona.

értesíti a n. é. közönséget, hogy Ruzicska műterméből, hol mint művezető hosszú ideig működött, kilépett és **Piac-u. 46. sz. a.** (Békés Lajos mellett) modernül berendezett műtermet nyitott.

Olcsó árak. Telefon 12--55. sz.

A beérkezett ajánlatokat most a mérnöki hivatal átszámítja s azok fölött holnap dönt a tanács.

Megfelebbezték a városi tisztviselők családi pótlékát

A törvényhatóság legutóbbi közgyűlése a városi tisztviselői kar részére *családi pótlékot* állapított meg, amelyre vonatkozó szabályzatot is megalkotta. Ez ellen a szabályrendelet ellen most *Bacsó Dezső dr.* és több társa felebbezést adott be *Kovács József* polgármesterhez.

A felebbezés hivatkozik arra, hogy az újabb időben Debrecen város törvényhatósági bizottsága nagy áldozatkészséggel rendezte tisztviselői fizetését. Olyan áldozatkészséget tanúsított e téren, hogy *Budapest fővárost* kivéve, amely különleges elbírálás alá esik, *nincs törvényhatóság, amely jobban gondoskodott volna tisztviselőiről, mint Debrecen városa.* A felebbezők sem akarnak elzárkózni a családi pótlék megadására elől, ott, ahol erre szükség van, mert azt akarják, hogy a megélhetését mindenkinek lehetőleg legjobban biztosítsák. De ebben a törekvésükben figyelemmel kell lenni a *polgárság teherbíró képességére* s azon túl terjeszkedni nem szabad. Debrecen város anyagi ereje a legközelebbi időben igen sok téren van igénybe véve, a pótladó horribilis módon nő s a város évek óta csak függő kölcsönökkel tudja ellátni szükségleteit. Mindezek tehát kizárják azt, hogy a város ilyen újabb megterhelést vegyen magára.

Elmondják ezután a felebbezők, hogy a családi pótlék fizetésére és megadására a törvényhatósági bizottság nem is kötelezi az 1912. évi XVIII. törvénycikk, mert hiszen e törvény rendelkezéseit figyelembe véve, a város olyan fizetéseket adott tisztviselőinek, amelyek a törvényben előírt mértéket megütik, sőt egyes osztályokban meghaladják. — Különben a város e fizetésen kívül *mellékképesítést is enged,* sőt biztosít is tisztviselőinek, amennyiben ezek ipari vállalatoknál, takarékpénztáraknál évi jutalékkal, övedelemmel összekötött igazgatósági, felügyelő bizottsági állásokat töltenek be, a város vállala-

nyom szemeimet. Oly jó így. Nyugtalan vérem minden csöppje megpihen és egész testemben érzem a boldogságot, amely belőled árad át a lelkembe.

Alom ez, amelyből éppen azért keservesen nehéz az ébredés, mert szép. Az élet az más, csak mesékben esik még olykor szó a pásztorról és a csodaszép királykisasszonyról, aki szívét osztogatja legényének. A romantika és idealizmus ismeretlen fogalmak, legfeljebb bolondos szívű, poéta lelkében él azok igazi nagy szerencsétlenségére.

Pedig az volt kedvesen szép, piederstálon állott mindig az ideál, megközelíthetlenségben, magasban, fehérségben, elérhetlenségében és illatos, friss rózsákat hordott neki a lovagja. És csak a lábahegyét csókolhatta, de akkor ereje volt a csóknak, tüzrózsák fakadtak a leányon, ajka érintése nyomán a legénynek. Az ideálok azonban megunták a nagy gyönyörűséget, leszállottak a piederstálról és azóta oly kevés a boldogság a földön.

Maradj, hova állítottalak, légy örökkön-örökké az ideálom, állj magasban, elérhetlenségben, hova én csak felemelkedni tudjak, fohászodni menjek, ha egyszer megpihenni vágyom. És erőt szerezni, új ambíciót a további küzdelemre.

Fényesen, ragyogva gyullad ki lelkemben képe az új ideálnak, összehordom virágát az egész földnek, hogy eléje szórjam...

latainál pedig ilyen állásokba hivatalból kerülnek be. Tehát szükségük sincs a családi pótlékra.

Nincs kifogásuk azonban a felebbezőknek, ha a XI., XII és alacsonyabb osztályokban levő s három gyermekes családdal bíró tisztviselőknél és alkalmazottaknál megadják a családi pótlékot. Nem vehető figyelembe, — mondja a felebbezés tovább — hogy a családi pótlék az államsegélyben megvan a fedezete, mert a város egyéb téren tett áldozatkészségének költségére kell ugyanis ez az államsegély.

Végül újabb hivatkozással a város rossz anyagi helyzetére, kéri a felebbezők, hogy a miniszter *ne hagyja jóvá* a családi pótlék megadására vonatkozó közgyűlési határozatot.

A felebbezésről már ma tudomást szerettek a tisztviselők s nagy elkeseredéssel tárgyalták, mert szerintük fizetésük mellett *figyelembe kell venni az általános drágaságot s különösen a Debrecenben uralkodó drágaságot s a nagy nyomort, amely minden tisztviselőt fenyeget.*

A felebbezést legközelebb már fölterjeszti *Kovács József* polgármester a belügyminiszterhez.

A koleraveszedelem.

Óvintézkedések a határon

A Temes megyében föllépett kolerajárvány kapcsán ma a „Magyar Távirati Iroda” jelenti: A belügyminiszterium közlése szerint Temesszigeten (Temes megye) tegnap egy újabb kolera megbetegedés történt.

A zimonyi vasut belépő-állomásán nagy igyekezettel és buzgalommal törekednek a belgrádi kolerajárvány behurcolásának megakadályozására.

Két vasut kivételével, amely a postát viszi, a többi rendes vonat nem engedik át Belgrádba. Külön szerelvényt állítanak össze a zimonyi vasuti állomáson, amely azután a Belgrádból jövő utasokat átszállítja, de ezek az utasok Zimonyból csak külön kocsiiban utazhatnak tovább, elzárva a többi utastól. A vasuti kocsikat, valamint az összeállított szerelvényeket szigorúan dezinficiálják, amennyiben kívül-belül kálsavas szappannal alaposan átmoszák. A Szerbiából érkező árukat is a külön e célra föllállított dezinficiáló kamarákban Szabadkay Emil állomásfőnök és a városi főorvos felügyelete mellett fertőtlenítik és órákon át forró gőzben tartják.

Az óvintézkedések következtében azután sikerült is a járványt eddig a határon föltartóztatni. Csupán egy gyanus eset fordult elő Zimonyban, de később kiderült, hogy ez sem volt kolera.

A zimonyi hatóság összekötöttést tart fenn a belgrádi egészségügyi hatósággal, ahonnan azt az információt kapta, hogy Belgrádban eddig 111 kolera beteget vettek kezelés alá. Meghalt nagyvenegy, hármát felgyógyultan elbocsájtottak, súlyos betegen pedig nyolc fekszik még az elkülönített kolera-kórházban, a többi pedig lábadozó. Magában Belgrádban csak néhány gyanus megbetegedés fordult elő és ezekről is kiderült, hogy nem kolera volt. Az utóbbi napokban újabb kolera-megbetegedés nem fordult elő Belgrádban sem.

A kolerabetegek kizáróan a harctérről visszahozott katonák. Magában Szerbia egyes városokban vannak ugyan koleraesetek, de erre nézve a belgrádi egészségügyi hatóság nem tud határozott adatokkal szolgálni, mert az egészségügyi szolgálat a háború miatt nem funkcionál rendszeresen.

Hamisítás Baltazár püspök nevével

A nyirbátori ellenjelölt leírása

A berettyóújfalui választásnál folyó választási küzdelemre jellemző az az eset, mely most történt ott *Baltazár Dezső dr.* püspök nevével. Egy falragasz jelent ugyanis meg, amely Baltazár Dezső dr. aláírásával volt el látva és amely fölhívja a választókat, hogy szavazzanak a munkapárti jelöltre. Az erre vonatkozó hirt tegnap már föntartással közöltük s most maga a püspök cáfolta meg azt, mintha ő kortesfölvívást bocsátott volna ki, a következő hozzánk intézett levélben:

Tisztelt Szerkesztőség!

A berettyóújfalui kerület községekben egy plakát jelent meg *az én nevem aláhamisításával,* amely plakát a munkapárti jelölt mellé szólítja a választókat. *A hamisító ellen bünyügyi följelentést tettem.*

Képtelenség el is gondolni, hogy párton-kivüli képviselőjelölt ilyen elköveszhetne.

Tisztelettel

Debrecen, 1913. július hó 26-án.

kész szolgálja

Dr. Baltazár Dezső.

Ki az a Laehne Hugó?

Baltazár Dezső dr. képviselőjelöltsége egyébként erősen foglalkoztatja az ország közvéleményét, amely általában nagy örömmel fogadta a püspök vállalkozását, amelyet mindenki győzemes végűnek hisz. Annál is inkább, mert klerikális ellenjelöltie, *Laehne Hugó* teljesen jelentéktelen ember. Erről az emberről Vasmegyében, szűkebb hazájában, ahol igen jól ismerik, a Dunántul egyik legtekingélyesebb lapja, a *Vasvármegye,* így ír:

Laehne Hugó valamikor Vasmegyében keresett magának politikai fészket. A nyugatmagyarországi parasztfogas balsikerűvé vált eszközeit igyekezett felhasználni politikai érvényesülésre. Mikor a koalíció napjaiban megszerezte a *köszegfalvi* nemességet és előnevet a maga szürke nevéhez és *koalíciós államtitkárként gerálta magát,* már vasmegyei tényezőként akart beilleszkedni közéletünkbe a borostyánkői Egan-kastély új ura. Azóta azonban nagyot fordult a világ. Megbukott a koalíció, megbukott *Laehne Hugó,* megbukott, vagy legalább is a bukás szélére került a nyugatmagyarországi gazdasági egyesület, az egykori „tényező” levitézlett, a klerikálizmus egykori csatlósa hiába próbálkozott meg annakidején azzal, hogy liberális részen próbálja gyimöleszteni a *néppárti önelkésztetett protestantizmusát és Lukács László egykori kísérleteiben tett szolgálatait,* vasi földön jobbról is, balról is kicsuszott lába alól a talaj, a képzelt nagyság összeomlott és az utóbbi időben a nyugatmagyarországi földművelők egyesületének összeroppanása igen kellemetlen emlékekkel tarkította *Laehne Hugó* vasi szereplésének utolsó akkordiait.

A mérték azonban, úgy látszik, még nem télt be. *Laehne Hugó* új honfoglalásra indul, az ország szívében, a szinmagyar Nyir-ségben keres új politikai és közéleti fészket és újra a *klerikalizmusnak* vasi földön immár elcsorbitott fegyvereivel veszi fel a harcot a maga érvényesüléséért.

Nyirbátorban vette fel a koalíciós gyászlóbogót *Laehne Hugó* a magyar liberálizmus egyik erősen exponált vezére, *Baltazár Dezső* református püspök ellen. A magyarság és a kálvinizmus liberálizmusa áll az egyik oldalon, a fekete klerikalizmus a másik félen. És odalenn a magyar kálvi-

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIÓK ÜZLETEK:

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz-utca 63.

Telefon szám: Füzlet 11-57. sz. Flóközlet 732. sz

nizmus szívében ezek után nem lehet kétség az eredményben. Laehne Hugó bukását megpecsételte a klerikális fegyverbarátság.

A püspök a jelöltségéről.

Egyik fővárosi estilap tudósítója előtt ma *Baltazár Dezső* dr. nyilatkozott s többek között nyírbátori jelöltségéről azt mondta, hogy a képviselőségre tisztán egyházának érdekei miatt határozta el magát. Mindenki tudja, hogy az 1848. X. törvény cikk végrehajtásának ő volt az egyetlen szószólója az országban s most, hogy *Tisza István* gróf a kormányra került, ez a kérdés a megvalósulás stádiumába jutott, amennyiben a kultuszminisztériumban már ki is dolgozták a végrehajtásra vonatkozó javaslatot. Szóval e törvény parlamenti tárgyalása kívánja meg az ő munkáját és ez az egyedüli oka annak, hogy a jelöltséget elfogadta.

Véres kardpárbaj

A levágott orr és a megsebesült segéd

Kolozsvárról jelentik: Hosszu huza-vona után, egy régóta vajudó lovagias ügy nyert tegnap délután véres, súlyos sebesüléssel végződő elintéztést. A lovagias ügy centrumában *Cs. Farkas* Árpád gépészmérnök a *Studebaker* automobil-gyár kolozsvári képviselője volt a legközelebről érdekelve, kinek személye egyszerre három fél által is ostromolva volt.

Az egyik ügy már a kezdet stádiumában kölcsönös kimagyarázás útján magától elaludt. A másik ügyben *Zempléni P.* Kornél vasuti fogalmazó és *Kerekes Sámuel* szászlonai körjegyző szerepeltek. A két ügy vagy radikális, vagy lovagias elintéztése azonban időközben kátyuba került, amennyiben *Cs. Farkas* Árpád ellen becsületbirósági eljárást indítottak, mely hosszas huzavona után *Farkas* Árpádról határozatilag kimondta, hogy elégtételt adhat és vehet magának. Ezek után a két függőben maradt lovagias ügy gyorsan közeledett a befejezéshez. *Zempléni P.* Kornél lovagias ügye egy tegnapi estilapban nyilvánosságra került bocsánatkérő nyilatkozattal intéződött el, míg a *Kerekes Sámuel* kontra *Cs. Farkas*-ügy súlyos feltételű *kardpárbajra* terelődött. A feltételek középsúlyu magyar kard és teljes bandázs voltak.

Tegnap délután három órakor folyt le a párbaj. A segédek a párbaj megkezdése előtt megtették a szokásos békítési kísérleteket, azonban teljesen eredménytelenül. A segédek ezután egymásra eresztették a feleket, akik engesztelhetetlen gyűlölettel, vehemenciával összecsaptak. Az összecsapás mindkét fél részéről borzasztó szenvedélyes volt s előre látható volt, hogy a párbajnak súlyos sebesülés lesz a vége.

Az első összecsapásnál, az első másodpercekben *Cs. Farkas* teljes erejével *Kerekes* arcára irányított egy vágást, amely oly vilámgyorsan történt, hogy *Kerekes* elkésett a parirozással. A következő pillanatban a segédek és orvosok elszörnyedve látták, hogy *Kerekes* arcát vastagon borítja el a vér. *Cs. Farkas* kardja *Kerekes* orrának a nvergét találta, áthasította a közfalat s az orrot valószínűleg lemetszette s csak egy kis bőrlebernyeg tartotta még az archoz.

A segédek harsány kiáltással „Megállj!”-t vezényeltek, azonban sem a súlyosan megsebesített *Kerekes*, sem *Cs. Farkas* nem hallott, nem látott s irtózatossággal tovább vagdolóztak. *Kerekes*-ből vastag sugárban ömlött a vér s ennek dacára egy oly rettenetes csapást mért ellenfelére, melyet ha *Farkas* nem véd ki, a koponyát is megrepesztte. *Kerekes* kardja a *Farkas* feje fölé tartott kardján nagy ívben meghajolt s végével megsebezte *Farkas* Árpád bal homlokát. Ugyanekkor lépett közbe *Csengeri János* dr. párbajsegéd s karddal kezében akarta a felek egymásra irányított csapásait kifogni. Közbelépése azonban saját magára balul ütött ki, mert *Cs. Farkas* kardjának éle *Csengeri* kezefejét találta és a főz-mokat elmettszette.

Az orvosok először is a legsúlyosabban sebesült *Kerekes Sámuel* kötözéséhez fogtak. Az arcot vastagon elborító aludtvér felismerhetetlenné tette. Bekötözés és sikeres műtét után lakására szállították. Ezután ott a helyszínen *Farkas* Árpád könnyebb sérülését veték gondozás alá, míg a nagyobb komplikációtól tartó *Csengeri* dr. automobilon a sebészeti klinikára hajtatott, ahol a sérült kézfejet megoperálták. A felek nem békültek ki.

Skerlecz Iván báró a magyar-horvát barátságáról

Az új királyi biztos bemutatkozása

A magyar közvélemény már *Skerlecz* Iván báró kinevezésében zálogát látta a Horvátországgal való áldatlan ellentétek kiegyenlítésének. Az új kormányfő mai bemutatkozó beszéde a küldetéséhez fűzött reményeket még inkább növelte. Régen hallottunk horvát földön olyan komoly és lojális szavakat Magyarországnak és Horvát-Szlavonországnak együvé tartozandóságáról, érdekeik közösségéről, amelyeket évtizedekre visszanyúló szent emlékezés érzelmi szálai örömben és szenvedésben, közösen kiontott vérben forrasztottak együvé. — Bizonyára mély hatást fognak kelteni Horvát és Szlavonországnak komolyan gondolkodó körében is *Skerlecz* báró kijelentései.

Skerlecz Iván báró ma érkezett meg Zágrábba, ahol a hivatalok nevében *Unkelheiser* osztályfőnök üdvözölte s biztosította a hivatalnoki kar ragaszkodásától.

A királyi biztos megköszönte az üdvözlést s kijelentette, hogy a királynak kívánságával és parancsával jött ide. Ez a kívánság, ez a parancs pedig az, hogy a magyar-horvát viszonyban fennállott közjogi kapcsolatot sérelem ne érje. Ez missziójának tartalma.

Legbensőbb meggyőződésének adott kifejezést, hogy a Magyarországgal való közösség tudata át fogja hatni a felelős politikai tényezőket s lehetővé fogja tenni az összes vitás kérdések olyan megoldását, amely a normális alkotmányos rendnek a visszaállítására vezet.

A beszéd hatása alatt az összes horvát és szlavon politikai körök reményteljes várakozással néznek *Skerlecz* működése elé, aki már a legközelebbi napokban egy a haladópartit, mint a koalíciós és pártonkivüli unionista politikuskokat értekezletre fogja összehívni, hogy velük a megoldás lehetőségeiről tárgyaljon.

Életbelépett a csavargók törvénye.

Debreczen és a munkakerülők.

A csavargók és munkakerülők büntetéséről szóló s elkészült törvény most lépett életbe, amely szerint a munkakerülők hosszabb ideig tartó szabadságvesztéssel sújtandók.

A Belügyi Közlöny legújabb száma közli e törvény életbeléptetését, amelynek első és második szakasza vonatkozik egyelőre reánk.

1. §. Az a keresetre utalt munkaképes egyén, aki munkakerülésből csavarog, vagy egyébként munkakerülő életmódot folytat, kihágás miatt 8 naptól két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

2. §. Az 1. §-ban meghatározott cselekmény vétség és 8 naptól három hónapig terjedhető fogházzal büntetendő, ha a tettes az 1. § alapján már két ízben büntetve volt és a cselekmény elkövetésekor büntetésének kiállása óta két év még nem tel el.

A szabályrendelet többi szakasza a dologházba való utalásról szól, ám ez Debreczenben egyelőre nem vihető keresztül, miután dologházunk nincs.

Munkatársunk kérdést intézett *Jeney Miklós* tb. rendőrfőkapitányhoz az iránt, hogy előnyére válik-e a rendőrség működésének az új törvény. A tb. főkapitány a csavargók és munkakerülők törvényéről a következőképpen nyilatkozott:

— *Balogh Jenő* igazságügyminiszternek a büntetés és dologházba utalásról szóló törvényét minden tekintetben üdvösnek és hasznosnak tartom, amennyiben óriási módon elősegíti a rendőrség nehéz munkáját. Debreczenben is épp úgy, mint más városokban, igen sok a munkakerülő, csavargó ember, úgy, hogy ezek a kétes existenciák, kereseti forrásuk nem lévén, nagymértékben veszélyeztetik a közbiztonságot.

— A munkakerülő csavargókat eddig legfeljebb 1—2 napig tarthattuk csak őrizet alatt, mert ha nem bizonyult rájuk valamely vétség, vagy büntett elkövetése, jogcim híján szabadon kellett bocsátani őket, miáltal azután kényük-kedvük szerint garázdálkodhattak mindaddig, amíg rajtakapták őket. Most azonban, hogy az igazságügyminiszter hosszabb szabadságvesztés alkalmazását rendelte el, valószínű, hogy a csavargások és a munkakerülések ritkábbak lesznek, ami igen jelentékeny javítóhatással lesz a kétes elemekre. Ismétlem, hogy ez a törvény óriási támasza lesz a rendőrségnek és hathatósan előmozdítja majd a közbiztonságot.

— Ami a rendelkezés többi szakaszait illeti, azok csak akkor léphetnek életbe nálunk is, ha meglesz a dologház, amely segítségére lesz a rendőrségnek abban, hogy a munkátlanok áldatlan és züllésre vezető útján feltartóztassa a dologkerülőket és hogy visszaadva őket a tisztességes társadalomnak, rendes, munkaszerető embereket formáljon belőlük. Ha ez meglesz, akkor csökkenni fog azoknak a száma, akik csavargásért, hajléktalanságért kísértetnek be a rendőrségre.

— Bizonyos vagyok benne, hogy a törvény megteszi majd a kívánt hatást és a rendőrség jóval közelebb jut általa ama feladatának megoldásához, hogy mi-

Bebizonyítottan 50-100%-al több szinszappant tartalmaz

a Schicht „Asszonydicséret” mosópor más, hasonló gyártmányokkal szemben. Az „Asszonydicséret” ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz. Olcsó, tartalmatlan, de maró hatású mosópor a fehérenemű élettartamát felényire csökkenti. Óvakodjunk az ilyen mosóporoktól. — A „Schicht” név szavatol az áru kitünőségéért.

nél inkább csökkentse és megakadályozza a vétségek és a büntettek ma még elég nagy számát.

Okirathamisítás a toronyóra segítségével

Egy árverés története

A szatmári törvényszék területén történt, egyik vidéki járásbíróság színhelyén az alábbi eset, amely nem annyira a benne rejlő kriminálitás, mint inkább uiszerütsége és humora révén érdemes a megemlékezésre.

A szereplőket ezidőszerint annál kevésbé szükséges nevükön nevezni, mert a szatmári törvényszék vádtanácsa elutasította az ellenük okirathamisítás miatt beadott ügyész vádlatot és megszüntette az eljárást. Az ügy azért még nincs végleg befejezve, mert az ügyészség felfolyamodta a vádtanács határozatát a debreceni ítélőtáblához.

A szereplők: a végrehajtó, a végrehajtást szenvedett, a végrehajtató és ennek ügyvédje, valamint a toronyóra.

A végrehajtást szenvedett egy bajba jutott kereskedő, akinek ingóságait, bolti berendezését és portékáit többszörösen lefelül foglalták. Azt pedig mindenki tudja, — hiszen ma minden polgári család asztalánál helyet és felül foglal a végrehajtási eljárás — hogy a végrehajtást gyors szárvakon követi az árverés, amelyet a végrehajtó, miként mácius 15-én a nemzeti zászlót, szabályosan kitűz.

Itt sem történt másként. Az árverés ki lett tűzve — az mindegy, hogy melyik napnak — délutáni három órájára. A végrehajtást szenvedett kereskedő az árverés napjáig azon törte a fejét, hogyan lehetne az ingóságokat úgy elkótyavetyélni, hogy az árverés is meg legyen tartva, az ingók is a családban maradjanak. Megnehezítette a dolgot, hogy voltak felül foglaltatok is, akik minden bizonnyal eljönnek az árverésre Szatmárról és felverik az árakat, hogy minél több pénz folyjon be.

Nem volt még egészen három óra, mikor a szatmári érdekeltek megjelentek csakugyan a helyszínen, ahol tanui lehettek annak, amint a végrehajtó éppen befejezte az árverés megtartásáról szóló jegyzőkönyvet, amelynek tartalma szerint az árverés három óraker kezdetét vette, az ingóságok, amelyek 5000 koronán felüli összegre voltak értékelve, elkelték 1962 koronáért és az árverés egynek negy óraker befejeztetett.

A későn jöttek reflex-szerűleg kaptak az órájukhoz, amelyek mindenike hármát mutatott, de a végrehajtó utalt a község toronyóraira, amelyek egyértelműleg egynegyed négy utánra mutatták az időt.

Már majdnem beletörődtek abba, hogy rosszul jár az órájuk és csakugyan lekéstek, visszamentek a vonathoz, ahol meglepetve

konstatálták, hogy a vasuti ór az órájuknak ad igazat.

Feljelentést tettek a dolgról a szatmári kir. ügyészségen s annak a gyanúiknak adtak kifejezést, hogy a végrehajtó, a kereskedő, a végrehajtató, aki egyszersmind az árverési vevő is volt, valamint ennek ügyvédje összejátszottak az árverés korábbi megtartása körül és e célból a község toronyóráit is előbbre igazították egy félórával.

Románia Bulgáriáért Viddin román kézen

Románia ma már teljes nyíltsággal és fegyveres ténykedéssel is Bulgária mellé állott és a szerbek elől már meg is szállotta Viddint.

A harc tehát még folyik, de a hatalmak már a békekötésre készülnek és a románok és bolgárok közt már megvan a szövetség.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Románia védelmezi Szófiát.

Bukarest, július 26. A kormány parancsot adott a hadseregnek, hogy tegyék meg a legmesszebbmenő intézkedéseket arra nézve, hogy Szófiába elegendő élelmiszert lehessen szállítani. Ennek következtében a román csapatok által megszállt utakat szabaddá tették a fuvarozás részére.

A szerbek elfogták a bolgár főparancsnokot?

Diplomáciai körökben az a meggyőződés, hogy most nem is lehet Törökországra nyomást gyakorolni.

Bukarest, július 26. A Minerva különkiadásban jelenti, hogy a szerbek elfogták Kutincsev bolgár tábornokot, a déli sereg főparancsnokát. A Nisava jobb partján tegnap elkecsereedett harc volt, melyben a szerbek teljesen leverték és megsemmisítették a bolgár sereget.

A görögök Dedeagacsban.

Athén, július 26. (Athéni távirati iroda.) A görög flotta egy különítménye tegnap reggel Dedeagacsot megszállta. Midőn a konzulok a megszállás előtt egy torpedózúzó a dedeagacsi part előtt cirkálni láttak, dróttalan távirat útján kérdezték Kunduriotisz admirálist, vajjon az a szándéka-e, hogy a várost megszállja. Kunduriotisz admirális igenlően válaszolt. Dedeagacs megszállása katonai természetű okokból történt. Azért is kellett a várost megszállni, hogy Trácia görög

lakosságát védelmezzék, mert a bolgár csapatok a lakosság ellen kihágásokat követnek el. A bolgárok a város egy részét fölgyújtották. Makriban és Kantiban a bolgárok több száz görög előkelő embert magukkal cipeltek és számos embert megöltek. A bolgárok a dedeagacsi területet a komitácik kezében és teljes anarkiában hagyták vissza. Dedeagacs megszállása a török csapatok veszedelmes előrenyomulása folytán is szükségessé vált.

A monarchia és Olaszország beavatkozása.

Páris, július 26. Az Echo de Paris két táviratot közöl Rómából és Bécsből, amelyek szerint Ausztria-Magyarország és Olaszország el vannak határozva, hogy a szerbeknek és a görögöknek Szófia felé való előrenyomulását minden körülmények között meggátolják. A római és bécsi kormányok között teljes az egyetértés a teendő lépésekre vonatkozóan. A lap a francia kormányra apellál, hogy tegye meg a szükséges ellenintézkedéseket, hogy a szerbeket és a görögöket jogos eljárásukban senki se zavarja.

Viddin ostroma.

Belgrád, július 26. Belgradsík meghódítása után a szerb sereg Viddin ostromára összpontosította minden erejét. A város a legközelebbi idő alatt a szerbek hatalmában lesz. Pirov tájékán a szerbek két bolgár pozíciót foglaltak el. Vlassina környékén pedig az egész fronton kisebb csatározások voltak tegnap. A Pirotnál vívott csatákban a bolgárok hétezernél több halottat és sebesültet veszítettek.

London, július 26. A Daily Mail-nek az első szerb seregnél levő haditudósítója jelenti: Egy szerb lovasezred elfoglalta Begovicát, 40 kilométerre északnyugatra Szófiától. A szerb előőrsök tegnap már érintkezést szereztek a Ferdinandovónál levő román csapatokkal. Viddin már teljesen körül van zárva. Az első szerb sereg parancsnoka tegnap felszólította Viddin parancsnokát, hogy 24 órán belül adja át a várost, mert különben megkezdődik Viddin bombázása.

Megszűnt a szerb-görög előrenyomulás.

London, július 26. A Morning Post jelenti Bukarestből: A görög és szerb csapatok előrenyomulásukat megszüntették.

A románok Viddinért.

Bukarest, július 26. Az a hír, hogy a szerbek meg akarják szállni Viddint, itt kellemetlen benyomást tett. Híre jár, hogy a román kormány fogja Viddint megszállani, hogy a szerbeket megelőzze. Politikai körök-

Biomaláta. Biomalz

kitünő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mindazok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

ben és a sajtóban Törökország akcióját a béke ügyére károsnak tartják és olyanak, a mely esetleg még nemzetközi bonyodalmakat okozhat.

Szófia, július 26. A román csapatok ma megszállták Viddint.

Bécs, július 26. Genadiev külügyminiszter ma a Neue Freie Presse munkatársa előtt kijelentette, hogy a szövetség Bulgária és Románia között befejezett dolog.

Bécs, július 26. A török nagyvezér kijelentette, hogy Törökország nem mondhat le Drinápolyról és a Marica-vonatról.

A hatalmak a törökök ellen.

Konstantinápoly, július 26. A hatalmak nagykövetei a tegnapi szelamlík után a nagyvezérnél és a külügyminiszternél egyenként lépést tettek a török csapatok előrenyomulása miatt. A hármastantant nagykövetei utaltak arra, milyen következményei lehetnek annak, ha Törökország ellenszegülne a nagyhatalmak egyhangú határozatának és átlépi az Enosz-Midia határvonalat.

London, július 26. A Daily Express jelentti Rómából: Hír szerint a hármasszövetség a hármastantanttal egyetértésben megbízta és fölkérte Oroszországot, hogy szállja meg Örményországot és sigy gyakoroljon nyomást Törökországra. A Daily News szerint Örményországnak Oroszország részéről való megszállását nyomon követné a novibazári szandzsáknak az osztrák és magyar monarchia által való megszállása.

Színház

* **Az új debreceni szintársulat.** Az egyik fővárosi napilap jelenti, hogy Mezei Béla színiigazgató újabban a következő tagokat szerződtette a debreceni társulathoz: Lajtai Károlyt, a tavalyi társulathoz. Szalai Gyula táncos komikust, a Royal-orfeumból, Fehér Gyula jellemszínészt, aki legutóbb moziiszekcekből játszott és Czako Gyula operette-rendező, a nyitra-pöstyéni társulat volt rendezőjét.

* **Debrecen nyári állomás nélkül.** Mezei Béla színiigazgatója szomorú vereséggel kezdődik. A debreceni szintársulat elvesztette egyetlen nyári állomását Nyíregyházán. És pedig tisztán személyi okok miatt, ugyanis Mezei még mint délvidéki igazgató adta be pályázatát a nyíregyházi színházra. Akkor neve szóba sem került Márfy Károly dr. mellett, akit úgy a színiügyi-bizottság, mint a tanács megajándékozott bizalmával. Most, hogy Mezei szinte meglepetésszerűen megkapta Debrecen, ismét felvette a versenyt Márfyval, aki azonban ezuttal is győzelmesen került ki a versenyből. A nyíregyháziak az intelligens fiatal igazgatóban teljes garanciát láttak, melyet a hirtelen debreceni igazgatóvá nőt Mezei — úgy látszik — a maga számára megszerezni nem tudott s így a közgyűlés is Márfy dr. mellett döntött Mezei Bélával szemben, aki csupán egy szavazatot kapott. Így a debreceni szintársulat ez idő szerint nyári állomáshely nélkül maradt.

* **Az Apolló „Nordisk” műsora a következő: „Az uzsorás” dráma 3 felv. „Olaj és víz” színmű 2 felv. „Péter és a színészek” bohózat. „Sufrazettek”, vigjáték. „Gouvernand”, humoros kép. „Barcelonai kikötő” természeti felvétel. Két óras műsor. Rendes árak. Délután 3 órakor fél árak, 5—7—9 órakor rendes árak. Holnap új műsor.**

* **Ha jól akar mulatni,** gyönyörködni tiszta, szép és rezgés mentes képekben, elő-

kelő mozgókép-műsorban, jöjjön az Apollóba. Kellemes, hűvös levegő, kényelmes ülészek.

* **Az Apolló érdekes „Nordisk” műsora** délután 3 órakor félhelyár mellett láthatja. Két sláger kép. Remek kacagtató kísérő számok.

* **Olvassa el az Apolló műsor jelentését.** Érdekes „Nordisk” képek.

* **Jöjjön el Apollóba.** Hűvös, tiszta levegő, elsőrangú képek.

A Batthyány-utca burkolása

A Magyar Aszfalt felebbezni akar

Hosszu kérés, könyörgés, deputációzás, interpellálás és egyéb kinlódás után oda került a Batthyány-utca burkolásának kérdése, hogy azt a közgyűlés elhatározta, a versenytárgyalást megtartották.

A versenytárgyalás eredménye fölött hétfőn fog dönteni a tanács. A legolcsóbb ajánlkozó Schlesinger Dávid debreceni vállalkozó lett, akinek nagy érdeme, hogy a Magyar Aszfalt kezéből végre kiittotta a monopoliomot, amelynek káros következményeit ott látjuk a Magyar Aszfalt által elhanyagolt utcaburkolatok gödreiben. Debrecen városának most módja lesz meggyőződni, hogy milyen is egy jó és olesó aszfalt munka.

A Magyar Aszfalt azonban nem tud belenyugodni a vereségébe és azzal fenyegetőzik, hogy meg fogja felebbezni a tanács ama határozatát, amellyel a Batthyány-utca burkolását Schlesinger Dávidnak fogja kiadni. A felebbezésnek ugyan semmi értelme sem lesz, de arra a kártevésre mégis alkalmas lehet, hogy a munka teljesítését megakadályozza. Pedig tudvalevő dolog, hogy a Batthyány-utca burkolásával tovább várni nem lehet. A gyalogjárók ott életveszélyesek s azokat minél előbb meg kell csinálni.

Nem szabad tehát módot adni a Magyar Aszfaltnak, hogy a levert konkurens bosszúretéből megakaszthassa a munkálatok megkezdését. Már pedig ha be kell várni a felebbezés sorsát, jövő tavaszig nem lesz a Batthyány-utcának gyalogjárója. A tanács tehát most igazán helyén alkalmazná a törvény vonatkozó szakaszát, ha kimondaná, hogy felebbezésnek csak birtokon kívül van helye. Ezt a tanácsnak hétfői ülésén ki is kell mondania s ezt nyugodtan megteheti, mert erre minden ok főnforog annál is inkább, mert Schlessinger Dávid ajánlata az átszámítások szerint nemcsak árban, de a fizetési feltételekben is sokkal előnyösebb, mint a Magyar Aszfalté.

— Figyelem!! Az egészségről van szó!

Az egészség drága és mégis a legkevésbé ember tudja, hogy milyen fontos a rendes, jó emésztés; ezért nem is figyelik meg eléggé a gyomor és a belek működését. Amikor közel 40 esztendővel ezelőtt a hatóságilag elismert budai **Ferencz József**-források ásványvizével az első kísérleteket megtették és e gyógyítószert sokoldalú használhatóságát tudományosan megállapították, a londoni Hospital Gazette című orvosi világlap akkor már mint egyike az elsőnek a következőket közölte: A természetes **Ferencz József**-keserűviz hashajtó sokban jóval gazdagabb, mint minden más magyarországi víz. Hatása kivétel nélkül nagyon kielégítő és sokkal jobban ízlik, mint általában a legtöbb más orvosság. — Kérdezze meg bizalmi orvosát! A gyógyszerárban, drogériában, a fűszerkereskedőnél határozottan valódi **Ferencz József**-keserűvizet kell kérni; ahol pedig nem kapható, közvetlenül a szétküldési-igazgatósághoz Budapestre kell fordulni. Kériük, sziveskedjék barátainak is ajánlani.

Kémek-e a milliomos cigányok

Nyomoz a debreceni rendőrség és csendőrség

Az ugynevezett „milliomos cigányok” egyik csoportja az elmúlt hetekben Aradon telepedett meg. Itt egy munkájuk nem jól sikerült, úgy hogy Braun Gusztáv vendég-lős feljelentést tett ellenük a rendőrségen, azt is állítván, hogy nem értenek a reptárláshoz s a hiszékeny közönséget becsapják. E följelentéssel kapcsolatosan az aradi lapok cikkeket irtak a milliomos cigányokról. Így tudta meg Aradon tartózkodásukat Kiss József földbirtokos, aki egy aradi lapban nyílt levelet intézett a közönséghez és azt állítja, hogy ezek a cigányok orosz kémek. „Nagyszalontán — írja — szemtanuja voltam, hogy a postán nyolcvanezer koronát vettek föl, amely összeg Moszkvából érkezett a címükre. A hatóságnak nagyon is szemmel kellene tartani őket, mert alapos a gyanu, hogy ezek az emberek kémkedés céljából utazzák be az országot és nem is értenek semmiféle mesterséghez”.

Az esetet megírta a „Debreceni Független Ujság” így tudomást szerzett arról a debreceni rendőrség is. Minthogy a karaván egyik csoportja Debrecenben tartózkodik, megindult a nyomozás a nagy rejtély kikutatása iránt. Bardócz rendőrbiztos megállapította, hogy a karaván a vajdával együtt a Böszörményi-uton lakik az egyik vendégfogadóban. Külterületről lévén szó, a csendőrségnek jelentette az esetet, hönnan karhatalmi kirendeltséget kért. Majd Furkó László rendőrőrmester és a csendőrség segítségével házkutatást és teljes személymotosztást eszközöltek a cigányok lakásán. Tizenöt kosár és 8—10 göngy podgyász került elő, ezeket érő kincsekkel. Több méteres művészi szövésű selyemkendők, orosz, francia és osztrák-magyar értékű aranyak és papirpénzek.

— Amikor egy országból távoztunk — mondja a vajda — a papírtékeket aranyakra váltjuk be. Az aranyak egy részét megfurjuk s az asszonyok nyakába aggatjuk. Másrésze bekerül a — családi kincstárba.

Ez a „családi kincstár” egy erős párnaszerű szövetszak, melynek őrizetére külön ember van kijelölve a családi tanácsból. Idegen szem azt meg nem pillanthatja. Csak a hatóságnak mutatják meg négyseim közt, zárt falak mögött. Eredetét pedig nyugtákkal igazolják. Most is előmutatnak 9—10,000 korona értékű ellennyugtát, melyet már Magyarországon kerestek.

— Legutóbb Böszörményben 930 koronát kaptunk bevégzett munkánkért. Itt van az ellennyugta. Majd elmondják, hogy sem irni, sem olvasni nem tudnak, de az ötvösmunkában és üstföldozásban művészek.

— Három ága van a családnak, mondják. Debrecenben és környékén hét család él a vajda vezetése mellett. Egyik ág a bíró fennhatósága alatt a „Bácskában” működik, míg a harmadik csoport a fővárosban, illetve környékén tartózkodik.

Iparigazolványt és számtalan hatósági

A napokban megnyílik a SZÉCHENYI-kávéház és szállodában az elsőrendű fővárosi erőkből szerződtetett ORFEUM-TÁRSULAT! Belépő díj nincs. Bővebbet a napi falragaszokon. **ORFEUM-TÁRSULAT!**

bizonyítványt mutatnak fel. De egy sor írás, vagy egy darab papír nincs a podgyászuk között.

— Mi semmiféle pénzt Varsóból, vagy más orosz városból nem kaptunk — mondja a vajda. — Nem is jártunk Nagyszalontán.

Csakugyan, a motozás és házkutatás során nem is került elő semmi nyom; mely ezt igazolta volna. Összes vagyonuk papírban 6000 koronát, aranyban 20—25,000 koronát tehet ki. Ez a csoport tehát nem lehet azonos azzal az ággal, amelyik a 70,000 rubelt kapta. A nyomozás eddigi adatai is odamutatnak, hogy az aradi földbirtokos aligha nem tévedett a kémhistoria beállításában. Mindazonáltal úgy a csendőrség, mint a rendőrség lelkiismeretesen folytatja a nyomozást és törekszik a homály teljes szétoszlatására.

(gy. zs.)

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomban e hó 27-én, vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Nagy Lajos s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Tóth János s.-lelkész, 11 órakor Demeter Gyula s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szabó Lajos s.-lelkész, az ispotályi templomban Dicsőfi József lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész. Az ágost hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentisztelet Péér P. Sándor s.-lelkész végzi.

— **A pápa beteg.** Rómából táviratozzák: A pápa könnyebben meghült. Állapota ugyan nem ad okot aggodalomra, de orvosának, Machiafavának rendelkezése a mai fogadásokat erősen korlátozták.

— **Stettina József kitüntetése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A király 21-én kelt elhatározásával Stettina József kereskedelemügyi államtitkárnak kiváló érdemei elismerésül a Lipót-rend közép keresztjét adományozta.

— **Thurn-Taxis herceg Vilmos-huszár-tiszt lesz.** Nagyváradról táviratozzák: Thurn Taxis Gusztáv herceg Nagyvárad közelében egy 3000 holdas birtokot vásárolt; honosítani akarja magát s belép a 7. Vilmos-huszárezredbe.

— **Uj hadtestek.** Bécsből táviratozzák: A hadügyi vezetőség legközelebb 3 új hadtestet állít föl és pedig Staniszlauban, Cernowitzban és Klagenfurtban. Más hír szerint az egyik hadtest Eszékből lenne.

— **A Concours Hippique előkészületei.** Az idei Concours Hippique-re, melyet október 14., 15., 16., 18., 19-én tartanak meg, eddig mintegy 400 idegen jelentette be érkezését. 14,000 koronára rugnak a pénzdíjak 70 tiszteletdíj lett ez ideig felajánlva. A tiszteletdíjat adományozók díszes névsorát Károly Ferenc József presumpatív trónörökös, József Frigyes és Lipót Szalvátor főhercegek nyitották meg. Angliából Louis Marke Esg. a Sussex-grófságból érkezik Debrecenbe a Concours Hippique-re, melynek színvonaláról gróf Széchényi Viktor csak pár nap előtt mondta a nagynyilvánosság előtt, hogy mintául szolgálhat a fővárosi rendezőségnek.

— **A Vilmos-huszárok ünnepe.** Felemelő ünnepség keretében ülte meg a debreceni cs. és kir. 7. Vilmos huszárezred, a Voltamelletti ütközet 50-dik évfordulóját. Reggel tábori mise volt, mely után Lukács Ernő kapitány intézett a legénységhez magasan szárnyaló talpraesett beszédet. Végül pedig kiosztották az 1912—1913. évi emlékérmeket.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Alt Henrik debreceni állami főreáliskolai tornatanitót az ungvári állami főreáliskolához, Jamricska Péter balassagyarmati állami főgimnáziumi tornatanitót pedig a debreceni állami főreáliskolához helyezte át.

— **Öngyilkosság vagy baleset?** Brassóból jelentik: Vasárnap este vig társaság mulatott a Transylvánia-kávéházban. Katonatisztok voltak, köztük Édes Elemér huszárhadnagy is. Daliás, magas fiatalember, mindig jókevé, a szemén mindig monoklival. A késő éjjeli órákig tartott a fesztelen mulatozás, amikor a tiszték felkerelkedtek, kocsira ültek és hazamentek Feketehalomba. Velük ment az ugyancsak ott állomásozó Édes Elemér is. Édes Elemér ezután feketealmi lakásán mellbelötte magát. A gölyő a tüdejét furta keresztül. Nem lehetetlen, bár kevés remény van hozzá, hogy erős szervezete győzedelmeskedni fog halálós sérülésén. Katonatisztai körökben azt mondják, hogy Édes nem akart öngyilkos lenni, amire semmi oka sem volt és csupán véletlen balesetről van szó. A katonatisztet feketealmi lakásán ápolják.

— **A pöstyéni fürdővendégek az árvíz-károsultakért.** A pöstyéni fürdővendégek legelőkelőbbjei szép és nagyarányú mozgalmat indítottak a magyarországi árvíz-károsultak felségélyezése érdekében. Az akció dr. Genersich Gusztáv egyet. nyilv. rk. tanár és dr. Rényi József Bács-Bodrog vm. tb. főorvosa kezdeményezéséből indult ki, akik a gyűjtés irányítását is nagy körültekintéssel és elismerésre méltó önfeláldozással látják el. Bizonyos, hogy e nagyszabású mozgalom, mely már az első napon több ezer koronát eredményezett az árvíz-károsultak javára, követendő például fog szolgálni mindenhélféle. A gyűjtésre szóló fölhívást a gyűjtést intéző bizottság nevében gróf Erdődy Imréné Migazzy Irma, Erdődy Imréné gróf, Lermontoff orosz államtitkár, Petraschek Károly dr. udvari tanácsos, Darányi Ignác, Zsilinszky Mihály, Nagy Ferenc dr. irták alá.

— **Köröznek két dezertort.** A derecskői fősolgabíró két katonaszökevény ellen adott ki körözőlevelet. Az egyik Szilágyi Sándor, aki Derecskén született s Budapesten a 4-ik utász-zászlóaljban szolgált. Kilencedikén szökött meg ezredétől és magával vitte a kincstár ruháit, meg az oldalfegyverét, a melynek 731. száma. A másik katona-szökevény Miklós Sándor hosszupálvi legény, aki a debreceni 3. honvéd-gyalogezredtől szökött meg.

— **„A nyomorultak“.** Ma este 9 órától visszavonhatatlanul „A nyomorultak“ 9 felvonásos irányregénynek utolsó előadása az „Uránus“ nyári-színházban. Rendes olesó helyárák.

— **Nagy György szépségdíjat nyert.** Na lám, ki hitte volna, hogy a bécsi Burg félelmetes ellensége, Nagy György, a hollófürdő, zordon republikánus hivatalos fémmjelzéssel reklámozatja a férfias szépségét. Pedig megtörtént az elmúlt vasárnap, nem is szeretett hazánk virányain, hanem az átkos Ausztriában, Karlsbadban, hogy a pálmát elragadta a szépségversenyen a cseh kontrások, a lengyel mazurkatanárok és az orosz mutatványos izomfiak elől. A „Magyar Hírlap“-ban olvassuk Radó Rikárd elmés levezetését ezt az örömhírt, amint itt következik:

— A Posthofban volt a szokásos és már kissé izléstelen szépségverseny, amely miniket magyarokat közelebről érdekel, mert az első két női szépségdíjat budapesti hölgyek nyerték el. — Az első díj nyertese Markivots Feri urhölgy, a második díjat pedig Lederer Annie kisasszony, a harmadik díjat egy bécsi, a negyediket pedig egy milánói hölgy nyerte el. — Férfiszépségverseny is volt és ebben is Magyarország vitte el a dicsőség pálmáját, de csak a harmadik helyen. A győztes a republikánus Nagy György dr., akinek radikálizmusánál még csak a karlsbadi kura radikálisabb.

Ime, így mentette meg a magyar dicsőségét a szép Gyurka, igaz, hogy csak — placra érkezett.

— **Művész-esték az „Uránus“ nyári-színházban.** Pártolásra méltó Suchán Rezső igazgató vállalkozása, ki mindég azon fáradozik, hogy kedves közönségének kellemes szórakozást nyújtson. Számtalaniszor bebizonyította, hogy mozgókép-műsorait különös művészi érzéssel állítja össze, s amellé mindég hoz valami olyant, ami az ő előzenységének tanubizonyosságát adja. Holnap hétfőtől kezdve egy elsőrendű művész-társaság — kiknek nevei nem ismeretlenek a debreceni közönség előtt — fogja szórakoztatni az „Uránus“ nyári-színház vendégeit. L. Farkas Pál és Kassai Károly, a debreceni színház v. tagjai, továbbá Márkus József fővárosi komikus, Zobel Elza, L. Palugyai Mici, és Albert Erzsike művésznők fognak vendégszerepelni. Ez a névsor elég garancia arra, hogy kellemesen szórakozunk az Uránus nyári-színházban, nem is hivatkozva arra, hogy a fenti művészek játékkal egyidejűleg pompás mozgófényképek is kerülnek bemutatásra.

— **Aki más helyett akarta leülni a büntetést.** Ma délelőtt Kovács László bünygyi nyilvántartó előtt egy magát Vojtek Józsefnek mondó egyén jelentkezett.

— **Kérem le akarom ülni büntetésemet.** Hét koronára lettem elmarasztalva.

A nyilvántartó utánna nézett a dolognak s csakugyan úgy találta, hogy az összeg és két korona eljárási költség is esedékes. Azonban a személyazonosság iránt némi kételyei voltak. És pedig nem is alaptalanul, mert amint kinézett az ablakon, ott látta az igazi Vojteket. Kitünt, hogy a jelentkező embert Kis Imrénének hívják, kőműves-ségéd, aki már hónapok óta munkanélkül van. A nyomor készítette arra, hogy Vojtek helyett a büntetés értéke ellenében az egy napot leülje. Persze, a hivatalos ridegség nem látott bele az eset mögött rejtőző tragédiába s mindkét egyént 30—30 koronára bírságotlák meg hatóság félrevezetése miatt.

— **A városi szegényház élelmezése.** Ma délelőtt tartották meg a versenytárgyalást a szegényházi ápoltak napi élelmezése ellátásának biztosítása érdekében. A következő ajánlatok érkeztek be: Rescher Kornélia Kisújszállás 55 filléért, Mandel Márkus Debrecen 54, Engel Ignác Nagyvárad 43, Horváth Herman Kolozsvár 48 filléért hajlandó szállítani személyenként, adagonként, naponként az élelmet. Horváth Hermann ajánlatot tett még 46, 56, 62 filléres különböző rangú ellátására is.

— **Intézeti fehérenemük** fiuk és leányok részére Szabó Lajos fiainál.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
 áruk mellett
 szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
 posztákereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
 (Első takarékpénztár palotájában.)

— **Kivándorolnak az árvizkárosultak.** Mátészalkáról írja tudósítónk: A Szamos, Tur és a Kraszna összefolyásánál fekvő Olcsvaapáti község lakosait sújtotta legfőbb a mátszalkai járásban az árvíz. Összes terményüket elöntötte a víz és a község belterületén is sok ház összeomlott. A teljesen tönkrement olcsvaapáti árvizkárosultak közül mintegy huszan, nagybárára nők, jöttek be tegnap Mátészalkára, hogy az utlevélhez szükséges orvosi bizonyítvány kiállítása végett magukat Vida József dr. mátszalkai járási orvos által megvizsgáltassák. A küldöttség, amely az olcsvaapáti lakosságnak tulnyomó része nevében járt bent, fel akarja keresni Szatmárvármegye alispániát, hogy tömeges utlevél iránti kérvényüket soron kívül intézzék el. Az olcsvaapátiakat, kiknek mindenüket elvitt a pusztító áradat — mint mondták — semmisen köti már falujokhoz és az éhenhalás elől mennek Amerikába, jobb hazát és megélhetést keresni. Csekély értékű megmaradt ingóságukat értékesítik, hogy a szükséges utiköltséget előteremtsek.

— **Pénzgyártás a temetőben.** Makón legutóbb rengeteg hamis ötkoronás került forgalomba. A legerélyesebb rendőri nyomozás is hiábavalónak mutatkozott, nem lehetett a pénzhamisítók nyomára akadni. Végre a múlt héten névtelen levélben figyelmeztette valaki a rendőrséget, hogy a hamis ötkoronásokat Verba Lajos makói műszerész gyártja s a családja hozza forgalomba. Ezután a nyom után indulva a makói rendőrség Verba Lajost, a feleségét és igen szép tizenhétéves leányát, Margitot, előzetes leartóztatásba helyezték. Verbaieák kihallgatása során kiderült, hogy Verba Simandán nevű battonyai emberrel elkövetetett pénzhamisítás miatt feyházbüntetésre ítélték. Verba és Simondán már akkor is hamis ötkoronásokat gyártottak. Verba a római katolikus temetőben a sírásó mellett lakott s itt rendezte be hamis pénzgyártó-műhelyét. Amikor a börtönőrök s a vizsgálóbíró kíséretében a temetőben a hamispénzkészletet s a gyártási szerszámokat előadta, a jó modoru műszerész bocsánatot kért a temetőrtől s a feleségétől, hogy ilyen kellemetlenséget okozott nekik.

— **Anyakönyvi hírek.** A debreceni anyakönyvi hivatalnál az elmúlt héten a következő házasságok kötöttek: Klein Dezső izr.—Feldmann Gizella izr., Kleinmann Miksa Mayer izr.—Rozenberg Margit izr., Kálló Lajos ref.—Horváth Irma ref., K. Nagy Miklós ref.—Lakatos Erzsébet ref., Pozsonyi Sándor ref.—Besenyey Margit ref., Meng József Béla Károly rk.—Siükszer Anna Mária rk., Nagy Ferenc ref.—Kerekes Eszter ref.—Ugyancsak az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Székelyvidi János—Török Ágnes, Grósz Sándor—Prézt Gittel, Simon József—Lakatos Emma, Mészáros József—Tóth Erzsébet, Fülöp Lajos—Sternfeld Katalin, Madár Ernő—Nágel Lenke, Csonka László—Jenei Eszter, Varga István—Erdős Zsófia, Zöld Ferenc—Gyenes Vilma, Brüll Sándor—Kohn Regina, Pável János—Cotelin Anna, Fekete János—Gáti Piroška.

— **Mint hordóban a hering,** annyira zsufolva volt szombaton este az „Uránus” nyári színház „A nyomorultak” jubileumi 50-edik előadásán és ugyanannyian jegyhez sem jutottak, s így kénytelen az igazgatóság ma, vasárnap este 9 órai kezdettel „A nyomorultakat” ismét előadni. „A nyomorultak” mai előadása az utolsó, amennyiben a kép teljesen ki lesz vonva a forgalomból. Ugyanis a „Pathé” filmgyár, aki „A nyomorultakat” is filmre rendezte egy még nagyobb szabású filmdarabot alkotott, a címe: „Germinal” s Zola Emil remeke. Ezen darabban ugyan azok a művészek játszanak, akik „A nyomorultak”-ban s bemutatóra majd csak az ősz folyamán kerül, s az a cél lebeg a filmgyárosok előtt, hogy elfelejtessék a közönséggel „A nyomorultak” ritkaságba menő nagy sikerét.

— **Gyönyörű kalap** és uri divat újdonságok Frank Testvéreknél, az új megyeháza mellett.

ÓRAJAVÍTÁSOK
legjobban !! legolcsóbban !! jótállással
Kurján Gyula órásnál. Debreczen, Piac-u. 42.

— **A Tisza áradása.** Szegebről jelentik: A Tisza apadásában csüörtökről péntekre az utóbbi napokhoz képest némi csökkenés állt be: az apadás ugyanis csak 7 centiméter volt. A lassu apadás oka a víz csendes lefolyása, s még néhány napig ily csendes lefolyás várható. Az ármentesítő társulat és a folyammérnöki hivatalnak a Tisza egész vonaláról a vízállás csökkenését jelentik, csak Csongrádnál és Szolnokról van némi áradás, amely azonban nem veszedelmes. — Másik távirat ezt jelenti: A Tisza mára virradóra újra áradni kezdett és reggelre négy centimétert áradt. Éjjel óta a vízállás hét méter 58 centiméter. Szolnokról és Csongrádról szintén áradást jelentenek.

— **A Vendég-utcai tűz.** Mai számunkban a Vendég-utcai tűzzel kapcsolatban kritikával kísértük a tűzoltóság működését. Illetékes helyről most azt az információt kapjuk, hogy a tűzoltóságot mi gáncs sem érheti, mert mikor az első hírt kapták, teljes felszereléssel indultak a tűz színhelyére, ahol már akkor mindkét épület lángokban állott. Ezeket tehát megmenteni nem lehetett. Ha lehetett volna, a rendelkezésre álló hat tüzoltó és öt kéményseprő erre bizonyval elegendő erőt tudott volna kifejteni annál is inkább, mivel a vízvezetési csapokat is menten bekapcsolták és két oldalról adták a vizugarat az égő épületekre.

— **Az Uránus színházának mai műsora.** 1. Taraniki, panoráma felvétel. 2. A három hű barát. életrajz. 3. Dávid zongorát szállít, kacagató. 4. Nyomok a sötétben, dráma. 5. A javíthatatlanok, bohózat. 6. A makk-tizes, humoros jelenet. 7. Az eltitkolt szégyen erkölcsrajz két részben. E rendkívül érdekes, kellemesen szórakoztató műsor az „Uránus” színház mindkét helyiségében, t. i. Korona-passagében és vásártéri színházban látható. Előadások kezdete a Koronában d. u. 3 órától mérsékeltlen leszállított helvárakkal, este 7 órától rendes helvárak. Utolsó előadás pont 10-től. Minden kép után bemutató. A vásártéri nyári-színházban d. u. 4 órától 9-ig, mérsékeltlen leszállított helvárak mellett 9 órától a „Nyomorultak” kerül bemutatásra.

— **Három művész-estély** az Angol-királynőben. Ma vasárnap, 27., 28. és 29-én Varjas Antal városunk kedvelt művésze feleségével Tóth Mariskával külföldi elutazása előtt eljött az igen tisztelt közönségtől bucsuzni. Varjas Antal a legújabb magyar-nótákat fogja énekelni és hegedülni cigány-bandával, a felesége pedig a legújabb kuplékat fogja előadni. A műsor keretében jelölve van Máthé Gyula Debreczen kedvence az ő slágerjeivel a műsor szolid és iradalmi színvonalon áll. Reméljük, hogy telt házak fogják ezen kimagasló estélyeket honorálni. Kezdetre 9 órakor.

— **A nyári szezon legnagyobb mozi-dramája** hétfőn, kedden és szerdán kerül bemutatásra az Uránusban (Korona-passagé) melyben egy debreceni születésű színész, Andor Mária, fog bemutatkozni a közönségnek.

— **A vásárló közönség** szíves figyelmét felhívom, hogy az előre haladott idény miatt az összes raktáron lévő szalma és panama kalapokat 20% árengedménnyel kiárúsítom kiváló tisztelettel, Frank Imre uri-divat üzlete a Dreher-sörccsarnok mellett.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, kösvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

— **Értesítés.** Bátor vagyok szíves tudomására hozni, hogy vömmel dr. Gábor Jenővel való társas ügyvédi irodámat az Ipar-és Kereskedelmi Bank palotájából most augusztus hó 1-ével Hunyadi-utca 24. szám alatti házba, Szabó Mihály hentesáru üzletével szembe, az első emeletre helyezem át. Debreczen, 1913. évi július hó. Teljes tisztelettel dr. Kardos Samu ügyvéd.

— **Baleset a faraktárban.** Orosz Mihály talvigása mai napon a városi faraktárból félő fát akart kiszállítani. Lovai azonban a puha és homokos földben nem bírták megindítani a terhet. Ezért a fából néhány husángot le akart dobálni, miközben ugy lépett egy fa végére, hogy az felbillent. Orosz pedig leesett a talvigárról. Egy fadarabb a fejére hullott s olv sulyosan megsértette, hogy a mentők a kórházba szállították.

— **„Muki” a világ legjobb légyölője.** darabja 10 fillér Mentze Henrik újdonságok áruházában.

— **A tréfa áldozata.** Sátoraljai helyről jelentik: Schlanger Márton 10-ik honvédezedbeli közlegénnyel a bairtsai és néhány altiszt elhitették, hogy káplárrá neveztek ki. Schlanger azonnal csillagot varratott a formaruhájára és örömeiben áldomást fizetett a társainak. Később bement az irodába, hogy megköszönje az előléptetését, itt azonban fölvilágosították, hogy társai fölültették. Schlanger erre bement szobájába és szolgálati fegyverével föbelötte magát. Most a kórházban haldoklik.

— **Gyerektrefából árviz.** Sátoraljai helyről jelentik: Bodrogszerdahelyen és vidékén a Bodrog kiöntött és a partmenti kaszálók, valamint a kukorica- és burgonya-földek víz alatt vannak. Különösen nagy a kár a takarmányban. Bodrogszerdahelyen a vizárt, mint most kiderült, egy éretlen gyermekcsiny okozta. A falu mellett huzódik el ugyanis a töketerebesi cukorgyár iparvasútjának töltése, mely megátolta, hogy a Bodrog kiöntsen. Ennek a töltésnek egyik zsilipjét egy pajkos gyermek trefából kinyitotta és a víz hatalmas zugásban ömlött kifelé és elöntötte a községnek Kisszerdahely nevű részét. Nagy károkat okozott az elmúlt hét folyamán a jégeső is, különösen Deregnőn és Nátafalván.

— **Halálozások.** A debreceni anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Tausz István rk. 2 hónapos, Csernovits Pál rk. 12 hónapos, Erdős Juliánna ref. 14 napos, özv. Radványi Istvánné Farkas Jolán ref. 25 éves.

— **Fajborok palackozva** literenként kaphatók Szabó Lajos fiaj cégnél.

— **Csak egy hajszálon függ a csecsemő élete,** ha emésztése nincs rendben. Éppen ezért ne mulasszon el gyermekének idejekorán Nestlé-lisztet adni, ami által a jövőre nézve magát csak sulyos fájdalomtól és szemrehányásoktól óvja meg. Próbadozokat és tanulságos röpiratot a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 31.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben augusztus 1-én, azaz pénteken egész nap és szombaton 2-ikán d. e. 11 óráig Darabos-utca 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségekre számosan látogatják a sikeres gyógyításról híres orvost.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utiköszvények és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházal szemben.

„La

A francia szórakozás-gyógy párisi szakot („La” azokat a női lönféle üdül-zik meg.

A francia got nyert, se mellőzi, az előkelőnél, Rump társaságát, szürcsöli c

Párisi Bois széle-cér Paville autók torló elegáns vezgítárok per-tásos” tár-ringó-reng-sokból álló cia itt soká zony látha elég rossz A párok eszzenvedély nyomását, tos harmó a szük szo-nak és a ká-zák az ex

Több kép, mely a rid stilszer-táru. Röve-nnek a pillanat, ar hágszójáró a kivágotlyemharisn könnyű ru a szépen iv észreveszi ósanyák n-nak a lábs

Ezt a Európa hők-nak feledk-nál: Hogy zik s hogy a látogató hogy azok nagy nyilv-be Páris u-vagy tem-külön-külö-koztúnje, gondolnak különben r-ségesen az-szigetre.

A legu-gyében dül-nem kizár-térbe szor-szélyezettí-veszedelm-hálószerü-festett haj-melyet vas-Még pedig a lilaszínü-lamos esti-hatást.

Ellenb-A nagybar-nek híre s-feketével. nő csoport-feketébe ö-szi ravasz-a csillogó-a leggyöny-A feke-sorokkal, v-tüzes rubin

„La cinquième saison“

— A párisi nő délutánja. —

Páris, július elején.

A francia főváros társadalmi élete ezidő szerint a délutáni órákban látszódik le. A szórakozásra mindig hajlandó, élvezni vágyó párisi nő megteremtette az ötödik évszakot („la cinquième saison“), a mi alatt azokat a nyári heteket érti, melyek a különféle üdülőhelyekre való felkerekedést előzik meg.

A teázás órája olyan hagyományos jogot nyert, hogy a párisi nő egy évszakban se mellözi. Télen s a hűvös tavaszi napokon az előkelő hangzású vendéglőkben, Rietznél, Rumpelmeiernél stb. gyűjti maga köré társaságát, most nyáron pedig a szabadban szürcsölő délutáni teáját.

Párisban most a tangó-láz dühöng. A Bois széles fasorai között emelkedik a kácer Pavillon d'Armenonville. Fogatok és autók torlódnak körülötte. A tea-asztalokat elegáns vendégek ülnek körül. Mandolinok és gitárok pengetik a táncdarabot és a „hivatásos“ táncos párok megkezdik a himbálót, ringó-rengőt s egyéb kicsavart testmozgásokból álló tangót. A világhírű francia grácia itt sokat veszít nimbuszából. Bizony, bizony láthatunk itt is elég esetben alakot, elég rossz táncosnőt. Az erotikus vád elesik. A párok egészen odaadják magukat a táncszervevénynek s nem teszik az érzékiség henyomását, a divatos viselet pedig csodálatos harmóniában van a tánc karakterével; a szűk szoknyák minden mozdulatot elárulnak és a kalapok magas kócsagtarajai fokozzák az excentrikus jellegét.

Több árnyalattal elegánsabb még az a kép, mely a Pré Catelan és Chateau de Madrid stilszerű kertjeiben és termeiben élénk táruul. Rövid órácskák tart az egész és ennek a leggyönyörűbb részére az a pillanat, amikor a „parisienne“ kocsijának hágsójáról leugrik, úgy, hogy nem csupán a kivágott lakkcipője, hanem az áttört selyemharisnyás lábszára is kivillan a habkőnyű ruhácska alól. Míg a férfiszem csak a szépen ívelt vonalakat bámulja, a női néző észreveszi azt is, hogy a cipő szalagjai, az őszanyák módja szerint keresztben fonódnak a lábszárak körül.

Ezt a divatot rövid idő múlva egész Európa hölgyei átveszik, de egyről meg fogunk feledkezni, mint a legtöbb divatújításoknál: Hogy a párisi nő majd mindig kocsikázik s hogy a verseny, az estély, a színházi, a látogató öltözékeit akként állítja össze, hogy azokban csak kocsiban mutatkozik a nagy nyilvánosság előtt. Amikor gyalog járja be Páris utcáit, vagy a zöldben akar sétálni, vagy tenniszezni indul, meg van ezekhez külön-külön az angol szabású „trotteur“ kosztümje, a sport dressze stb. Erre nem gondolnak a mi hölgyeink odahaza, más-különbben nem öltözködnének olyan nevetésesen az utcára, a villamosra, a ligetbe, a szigetre.

A legújabb divat-epidémia a „tüll“ jegyében dühöng. Kalapdisznak ma már majdnem kizárólag tüllt használnak. A tüll hátterbe szorította a struccot, a tüll veszélyezteteti a virágot, a tüll a kócsag legveszedelmesebb riválisa. Tüllből készülnek hálószerű sapkák, melyen át a rézvörösrre festett haj átcsillámlik. Tüll födi az arcot, melyet vastagon borít a festék és a puder. Még pedig — a legújabb divatszenzáció! — a lilaszínű puder! Amely azonban csak vilamos esti világításnál teszi meg a kívánt hatást.

Ellenben maga a ruha többnyire fekete. A nagyban hirdetett élénk színű szöveteknek híre sincs. Valóságos kultuszú liznek a feketével. Ha egy vendéglői asztal körül hat nő csoportosul, közülük legalább négy van feketébe öltözve. A párisi nő igazán művészi ravaszkodással tud a puha selyemnek, a csillogó moirének, a keményebb tafotának a leggyönyörűbb érvényesülést szerezni.

A fekete szövet hatását értékes gyöngy-sorokkal, villogó gyémánt nyakékekkel, a tüzes rubint csattokkal és más ékszerekkel

fokozzák. És a kalapokról száműzött művirágok helyett a keblükön pihentetnek valódi és esmált rózsát vagy orchideát.

A délutáni találkozások jórészt alkalmul szolgálnak az új divatnuance-ok bemutatására. A párisi nő még a kedvelt bridge-játszmáját is feláldozza e délutáni óráért. Egy csésze tea mellett elcsevegnek, elflörtölnek és ha a toilette megtette a hatását, kocsiba ülnek, s hazafelé a longchamps fasornak veszik utjukat, ahol lassu tempóban követi egymást fogat fogat után, autó autó mögött, ahol még kölcsönösen jól végigmustrálják egymást, s kiélvezve diadalukat, elégedetten térnek vissza otthonukba.

HA VALAKI

spórolni akar, menjen városi bérház 8-ik helyiségébe, ott kaphat:

1 kg. I-ső rendű marhahúst . 1 K 52 fill.
1 kg. II-od rendű marhahúst . 1 K 36 fill.

Ugyanott olesón vásárolhat gyenge borju-, juh- és sertéshúst, zsirnak valót és hályat, !!!! szolid és pontos kiszolgálás mellett !!!!

IFJ. VARGA ÉS BALOGH PÉTER
hentes és mészárosoknál, Simonffy-utca.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	817 50
Osztályi hitel	220 50
4 százalékos koronajáradék	81 10
Államvauz	694 —
Jelzálogbank	414 —
Rimánurán yi	692 50
Halgó Marján yi	748 —
Köszüti vauz	638 50

Irányzat:

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 5 7/8 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 3/16 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szava E. (Strasser és Könlig) deb. bizományos távirati jelentése	—
Szava májusra	11 61
„ júliusra	12 15
„ 1913. okt.	9 21
Ross októberre	—
„ júliusra	8 34
Zab októberre	18 13
„ júniusra	8 12
Tengeri 19. 8. év júliusra	7 81
aug	—

Készára 5-tel drágább.

Állami iparfejlesztés. A kereskedelmi miniszter a Szolyva Magyar Falepároló Részvénytársaságnak 15 évre a Déván lévő Transylvánia Konzervgyárnak 5 évre, a Debreceni Lámpabél- és Szalagszövőgyár Részvénytársaságnak 10 évre, Schiffer Adolf és Fiai kecskeméti cipőfelsőrészgyára részére pedig 5 évre az állami kedvezményeket engedélyezte.

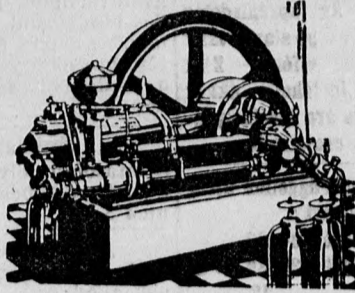
A biztosítási törvény. A kereskedelemügyi minisztériumban teljesen elkészültek az új biztosítási törvény tervezetével. A tervezetet mos a többi minisztériumokban tanulmányozzák. A biztosítási törvény miatt különösen agrárius körökben van nagy mozgolódás. Mi lesz az állatbiztosításokkal? ez a legfontosabb kérdésük. Az OMGE már felterjesztést intézett a kereskedelemügyi kormányhoz, amelyben egyelőre csak „vázlatosan“ utal a főbb kívánalmakra.

Ingatlanok forgalma.

Pinczés Imre veszi Pokrócz Ádám és neje Vincze Zsuzsánától balmazújvárosi házat 300 koronáért.

Ózv. Tamás Sándorné Lakatos Mária veszi Prohászka András és neje Majeczky Irmától tócs-kerti házat 8300 koronáért.

Elismert legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING

DIESELMOTOROK

Álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is.

Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitünő
puhit, tisztít
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
Csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Telefon 945.

Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető

SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaok olcsón kaphatók.

Nagybani és kicsinybeni raktárt

szándékozik a helybeli piacon felállítani egy bécsi üzletház, nagy és könnyen eladható tömegcikk részére. Előrelátható évi kereset 10—12.000 korona Csakis tapasztalt, ügyes urak, akik állandó

kellemes és biztos pozíció

elérésére törekszenek és 4—6000 korona saját tőke felett rendelkeznek, vétetnek tekintetbe. Részletes ajánlatok „W. N. 616“ alatt Annoncen-Expedition **Rudolf Mosse**, Wien, I. címre intézendők.

Tíz szócig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. ::

Videkről
apróhirdetéseket legelőszőrűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

A Debreceni Független Ujság telefon száma:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Jelíges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadóhivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

A kedves
figyelemért s az ezzel szerzett örömet, számlálatlan sok csók az én egyetlen Drágámnak. 360

Gazdag
öreg urat keres fiatal özvegy urinó, cím „Névtelen” kiadóba. 343

Foglalkozással
bíró leánnyal megismerkedne nősülni szándékozó 28 esztendő fiatal ember. — Levelek „Szerény” jelígre a kiadóhivatalba 345

Egy
nem egészen csufnak mondott 30 éves fiatal ember nősülni akar. Oly jólelkű leányt venne feleségül, ki boldog családi élet után vágyik. Kereskedelmi alkalmazott vagyok, 3600 korona fizetésem van. Hozományra nem reflektálok. Fényképes ajánlatok „Kedves” jelígre a kiadóba kéretnek. Titoktartás becsületes. 310

Olyan
uri ember önzetlen ismeretségét keresi fiatal, nagyon szolid uri leány, ki öt állásba juttatná. Levelek „Hálás” jelígre a kiadóhivatalba intézendők. 301

Állás

Utazói
állást keresek bármilyen szakmában, szeptember 1-re. Cím a kiadóhivatalban. 309

Német
fogalmazást, korrigálást vagy fordítást magyarból németre, vagy németből magyarra vállal iródmilág képzett egyén. Címe a kiadóban. 322

Kereskedelmi
végzett szorgalmas leány. Irógépen is dolgozik, kezdőfizetéssel, azonnali belépésre irodába ajánlkozik. Apafi-u. 18. 342

Ögyes
jól főző szakácsnő és egy szobalány testvérek csak is együtt állást keresnek. Cím Nagy Gábor Hajdusoboszló Vasut-u. 337

Házgondnoki állást
keres intelligens, kereskedelmileg képzett magánhivatalnok, aki példás rendet tud fenntartani. — Szíves ajánlatok „Megbízható” jelíge alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 324

Cimirást
és másolást elvállal jó írásu fiatalember. Szalkai-utca 3. 355

Kaucióval
iroda- vagy bankszolgálatnak ajánlkozik 28 éves, nős ember. Parlagi-utca 87. sz. 354

Intelligens
keresztény leány uri családban házi kisasszonynak ajánlkozik. Nagyon komoly válaszokra reflektálok „Othont keresek” jelígre Debreczen, főposta restante. 344

Mindenféle kézimunkát
elvégelek. Cím a kiadóhivatalban. 332

Mosást,
takarítást vagy más munkát napszámra elvállal szorgalmas asszony. — Nyil-u. 21. 340

Perfekt
német egyén délutáni és esti órákra levelezést és könyvelést vállal. Szalkai-u. 3. 356

Nős,
családos ember, könyvelői vagy más irodai alkalmazást keres, ki már ily minőségben alkalmazva volt. Boldogfalva-utca 8. 357

Ögyes
tarkavarrónó utcai és más ruhákat igen olcsón vállal, a legkényesebb igényeknek is megfelelően. Csillag-u. 97. 358

Gép-
és gyorsírásban, valamint könyvelésben jártas kisasszony irodába ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 359

Zománcz CIMENTÁBLÁK

feliratok, számok megrendelhetők Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Lakás

Csinoson
butorozott szoba augusztus 1-re kiadó. Ugyanott kitűnő házi koszt kapható. Boldogfalva-utca 8. sz. 305

Egy
három szobás utcai lakás fűdőszobával és minden kényelemmel nov. 1-re kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 307

Három
szobás modern utcai lakás augusztus 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 303

Modern lakás
augusztus 1-re kiadó Magos-u. 13. 339

Modern
három szobás utcai lakás minden mellékkel, villanyvilágítással, parket, fűdőszoba, 1914. május 1-re kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 346

Butorozott szoba
Kossuth u. 25. különbejárattal. 353

Piac-utca 85. sz.
alatt több rendbeli üzlet-helyiség bármilyen célra kiadó. Értekezhetni Wiener Adolf zsák- és ponyvaköltés üzletében. — Kossuth-u. 27. sz. 1789

A városához közel
külsőségben két szobás lakást keresek mellék-helyiségekkel és kerttel, esetleg kisebb házat vennék bérbe. Ajánlatot vagy címet tessék a kiadóhivatalban leadni. 323

Kiadó azonnal
2 szobás utcai lakás, fűdőszobával és mellék-helyiségekkel. Arany János-utca 62. 1777

Egy csinos,
külön bejárattal szoba butorral vagy anélkül azonnal kiadó. Miklós-utca 22. sz. 316

Uriszoba
berendezést, keveset használtat, priváttól készpénzért keresek. Cím a kiadóban hagyandó. 327

Miklós-utca 21.
Egy udvari lakás 4 szoba, előszoba hozzátartozóval; ugyanott 2 szoba, előszoba hozzátartozóval; 1 irodahelyiség 1 szobával kiadó. Értekezhetni a kerestépületben. 315

Egy
csinoson butorozott külön bejárattal szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 321

Csinos, tiszta
utcai butorozott szoba, csendes helyen, magányos urnő részére azonnal kerestetik. Cím a kiadóban hagyandó. 317

Egy
három szobás és egy két szobás utcai lakás, valamint több butorozott szoba azonnal kiadó. Darabos-utca 48. 320

Vigyázz!
Kékre festett kirakat! Előrehaladott időny miatt nagy árleszállítás minden nyári kelmében:
1 mtr. delén, kimondott jó mosó 34 f. 1 mtr. madéra, 60 cm. széles 63 f. 1 mtr. francia gyapjú delén 96 f. 1 méter bluzkeme ujdonság 80 f. 1 mtr. futó spárga szőnyeg 39 f. 1 mtr. taft selyem 105 f. 1 mtr. selyem batist, mintás 38 f. 1 mtr. lüster, minden szín 30 f. Szallagok, csipkék, kosztüm kelmék, harisnyák, ruhavásznak, zefírek, ággaritúrák, sifonok, vásznak, paplanok, maradekók mind olcsó árban
Molnár női divatruház
Kossuth- és Batthyány-u. sarak, színházszámban.

Kiadó

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Adás-vétel

SZLATNIN-VIZ
a legjobb hűghajtó. Kapható a Deutsch-üzletben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi-palota. Telefon 79. sz. 1755

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajtot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 20. sz. Telefon 379. 34

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Fajnyulak és fajtalamok
olcsón eladó. Telgláskert, Szepesi-u. 10. 308

Zsákok,
rostáló- és vízmentes ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében, Deák Ferenc-utca 14. Iparkamara bérpalotájában. 1557

Bocskay-kerítés
7 hold szőlő, elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, fél holdas részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél, József kir. herceg-u. 33. 5

Utazókosarak,
kézibőröndök, sport- és gyermekkoszik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél, Piac-utca 52., megyeház mellett. 26

Gramafon
megvételre kerestetik. Ajtó-u. 26. 328

Egy
ebéldőberendezés megvételre kerestetik. Boldogfalva-u. 8. 306

Használt,
de jókarban levő kerékpár megvételre kerestetik. Miklós-utca 22. 302

Makulaturapapiros
olcsón kapható Piac-u. 49. sz., I. emeleten, a második udvarban. 314

Kimaradt
üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 312

Kopirkönyvek,
valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány, 1000 lapos 460 kor., 500 lapos 260 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49. 311

Uj! Uj! találmány Uj! Uj!
Nincs többé kifakult, áttizadt, pecsétes, kopott SÁRGA GÍPÓ bármilyen színre be lehet festeni. — Eredeti, új szint kap. At-festés egy pár 1 korona FALUSSY KÁROLY cipésznél, Csapó-u. 41. 187

Társ
kerestetik jól jövedelmező vállalatához 10.000 koronával. Ajánlatokat „Biztos pénz” jelíggel továbbít a kiadóhivatal. 351

Eladó
jó forgalmu vendéglő, kevés pénzzel megvehető. Választ kér „Friedmann” jelígre Hajduböszörmény postrestant. 336

Eladó
ház Darabos-u. 52. 352

Használt
kopirprés kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 390

Egészen
kicsi vaskonyha igen olcsón eladó. Darabos-u. 48. sz. 330

Celluloid CIMENTÁBLÁK
Ügyvéd urak részére megrendelhetők kiadóhivatalunkban.

Különtéle

Megnyílt
a „Béka áruház” Piac-és Hatvan-u. sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 f., nagy szobaszőnyeg 10 K, ág garnitúra 8 K, ruhaszövet 1 K, 3 rétegű ágymadrac 10 K, 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

Meteor mozgósínház
Bocskay-tér 10. Telefon 9-47. — Ma vasárnap: „Dráma a tengeren és „A fekete kancellár II” című hatalmas világ sláger kerül bemutatásra a főszerepben Psylanderrel Jegyek telefonon is előjegyezhetők. Kezdeté d. u. 4 órától este 12-ig. 1758

A szepességből
egy német ajku leánykát elfogad cserébe egy uri család. Cím a kiadóhivatalban. 300

Diszokleveleket,
címleptervezeteket, reklamnyomatványokat, hirdetéseket és plakátokat készít grafikus művész. Címe a kiadóhivatalban. 325

Özvegy asszony
betegség miatt örökre adná 3 éves kis leányát uriházhoz. Szíves megkeresést a kiadóhivatalba kér „Jó szívű” jelígre. 329

Szombat
este a Csapó-utcától az Árpád-térig menve, elveszett egy női aranykarperec. A megtaláló keretik Darabos-u. 40. sz. alá vinni, hol illő jutalomban részesül. 318

Kitűnő
házi koszt kapható, kihordásra vagy bent kosztolásra Darabos-u. 50 sz. 338

Társ
kerestetik jól jövedelmező vállalatához 10.000 koronával. Ajánlatokat „Biztos pénz” jelíggel továbbít a kiadóhivatal. 351

Szenvedélyes
jelvénygyűjtő egy amerikai jelvényt keres megvételre. Vevő neve meg tudható a kiadóban. 348

Gyermektelen
vagyonos urinó, magához venne árvaleányt ha szorgalmas és hűséges lesz örökösévé teszi. Irjon „Arva” jelígre Békéscsaba postrestante. 347

Izr. urinónél
kitűnő házi koszt és lakás kapható. Arany János-u. 16. 313

Alkalmazás

Német
leány gyermekkel mellé azonnal felvétetik. Miklós-u. 22. 304

Három
gyermek mellé német kis leányt keresek. Darabos-utca 48. 319

Jó házból
való fiu tanulónak felvétetik Polgári Imre fűszer-és csemegekereskedésében, Hajduböszörmény. 319

Pénztárnokot
óvadékkal alkalmazni előbbi belépésre pénzügyi részvénytársaság. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők „Pénztárnok” jelígre. 1785

Kocsis
kerestetik üzleti áruknak házhoz szállítására, Kontsek Gézánál. 1778

Üveges tanuló
Blattner Józsefnél felvétetik. Csapó-utca 1. szám alatt. 1759

Helyben
és vidékre lapárusítót keresünk. Ögyes embernek 5-6 korona napi jövedelem. Jelentkezni lehet e lap kiadóhivatalában. 341

Mérlegképes könyvelő

délutánra, esetleg az esti órára kerestetik. Cím a kiadóhivatalban

Házvezetőnő

kerestetik két idős házaspár és leányból álló családhoz vidéki városba. Fizetés havai 30 korona, egy év után 35 korona és külön szoba. Teendője: bár főzni nem fog, kivéve szakácsnő ideiglenes hiány esetében kell, hogy kitűnően tudjon főzni, szabad idejében végzendő kézimunkákhoz érten. Csakis olyan jelentkezzők vétetnek figyelembe, kik 45-55 évesek, olyan háznál már alkalmazásban voltak, hol háziasszony is volt. Bizonyítvánnyal, esetleg fényképpel ellátott levelek címzendők: Székely Péter Nyiregyháza Postrestante. 350

ERDŐGYÖNGYÉ
ALKOHOLMENTES

kül. ásvány- vagy szilvával vegyítve fenséges
üditőital.

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan **Erdőgyöngyét**. Hasonnevé érték-telen utánzatok visszautasítandók!

Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, n-Hussowitz.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdu vármegye
szállítói

**FÜRDŐRUHÁK,
KALAPOK,
CZIPOK
NYÁRI
PAPLANOK,
Dörzs törülközők**

DEBRECZEN,

**Kistemplom-
bazar**

!!! óriási választékban !!!

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérlőház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

**Az izzadság
mérég.**

Ez a hajnövesztésre is vonatkozik. — Sport-
béli vagy hivatalbeli meg-
erőltetések után a fejbőrt
mindannyiszor lelkiismeretesen a

**Dr. Dralle-féle
nyirfavizel**

kellene meggyúrni. — Jóleső kéj-
érzet, elképzelhetetlen felgyógyulás és
felelevenedés ennek a következménye. — És a legfontosabb:
A fejbőr szervei valóságban újra-
élednek. — A kellemetlen visz-
ketés azonnal eltűnik, hajhullás és
korpaképződés megakadályoztatik, a
haj növése hatalmasan megakadá-
lyoztatik, korai megöszülés elkerül-
hető. Ápolja a haját, amíg megvan!
— Csodaszerek, melyek tar-
konyákban új hajzatot elővarázsolhat-
nának, nem léteznek. — Számos
komoly orvosi és magánvélemények.
A Dr. Dralle-féle nyirfavizet, a valódi eredeti
jelzéssel, az összes gyógyszerárakban, drog-
ériakban, illatszerek-, szappan- és jobb fodrász-
üzletekben kapható. Árak: 2.50 és 5 korona.
Georg Dralle, Bodenbach a. E.

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyár vállalatunk

40 év óta az első helyen áll
a sajtógyárak közt és szakkörökben
a legjobb hírnévnek örvend.

Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor-
és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezé-
sekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlő-
malmokról, szőlőszeti és szemzőgépekről stb. stb.

Több mint 700 érem és első díjak stb.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

borászati és gyümölcsértékesítési gépek különlegességi gyára

1500 munkás. **Wien, II., Taborstrasse 71.** Képviselek kerestetnek.

MEGHIVÁS.

**AZ INGATLANT ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
III-ik rendes közgyűlését**

1913. évi augusztus hó 5-ik napján délután 4 órakor tartja meg a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank tanácstermében (Szentanna-utca 13. szám), melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak azon figyelemzettel, hogy az alapszabályok 14. §-a szerint részvényeiket vagy az intézet pénztáránál vagy bármely Debreczenben székelő részvénytársulati pénztárnál, Budapesten az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál 3 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1912-13. üzletévről és indítvány az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség iránti határozathozatal.
4. A felmentvény iránti intézkedés.
5. Hat lelépő igazgatósági tag helyének és a lelépő 4 felügyelő-bizottsági tag helyeinek választás utján való betöltése.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak díjazás iránti határozat.
7. Esetleges indítványok.

Vagyon

MÉRLEG-SZÁMLA

**Az igazgatóság,
Teher**

1. Vállalatunk tulajdonát képező ingatlanok és pedig	
a) „Iparbankudvar“	
b) Hufflész földingatlan	
c) Polgári	
d) Bessenyei	
e) Böhm-féle ház	
f) Ondódi földingatlan	
g) Kondorosi tanyabirtok	1,185.713.59
2. Girószámla	500.—
3. Átmeneti kamatok és tételek	11,270.15
	1,197.483.74

1. Részvénytőke	200.000.—
2. Tartaléktőke	5.573.89
3. Osztalék tartalék	10.679.14
4. Folyószámla	957.662.37
5. Fel nem vett osztalék	300.—
6. Különbözők	20.—
7. Átmeneti jövedelmek	745.63
Egyenleg	22.502.71
	1,197.483.74

Debreczen, 1913 június hó 30-án.

Kiadások

EREDMÉNY-SZÁMLA

Jövedelmek

1. Kamatok	19.584.83
2. Üzleti és házköltségek	3.221.71
3. Tiszti fizetések	5.960.—
4. Adók	14.282.07
Egyenleg, mint nyereség	22.502.71
	65.551.32

1. Nyereségáthozat 1911/1912. évről	358.11
2. Házjövödelmek	58.948.61
3. Földjövödelmek	1.244.60
4. Jutalék	5.000.—
	65.551.32

Debreczen, 1913 június hó 30-án.

Mandel Ernő, ügyvezető.

A könyvelésért: Schwartz Andor.

Latinovics Mihály,

Fürst Ödön,

Sesztina Jenő,
Dr. Löfkovits Márton,

Csóka Sámuel,
Emerich Arnold.

Löfkovits Arthur,

Kenyeres Károly,

Tóth István.

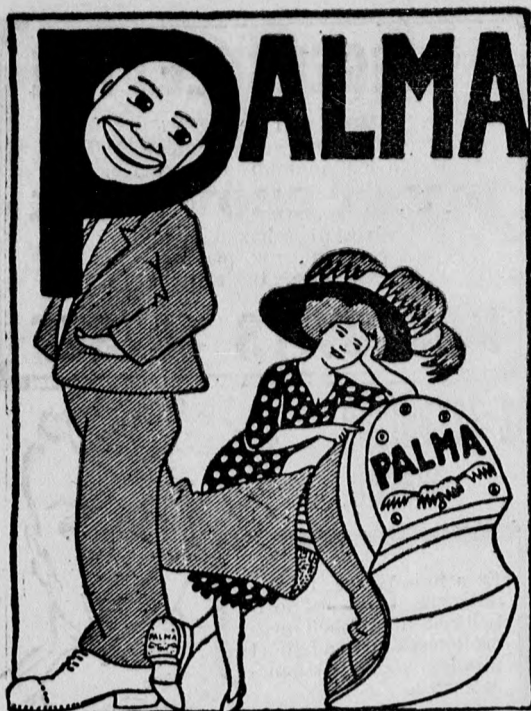
Nyíri Géza,

ifj. Riökl Antal,

Engel László.

AZ IGAZGATÓSÁG :

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG :

500 koronát

fizetnek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/I. y Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és droguerlában: Csakis „**Bartilla fogvil.**” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 fillérért.

ÜGYES

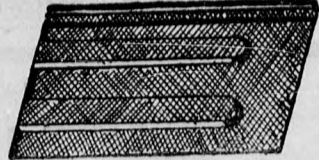
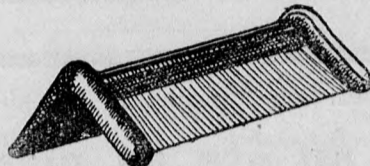
25—40 év körüli agilis, nős egyén ajánlkozzék fix alkalmazásra :: :: ::
pénzbeszedőnek és üzletszerzőnek
ZEMPLINER, HATVAN-UTCZA 17.

A SZATMÁRI ELSŐ CSERÉP- ÉS TÉGLAGYÁR RÉSZV.-TÁRS.-NÁL

E cserép az országban a legkötönyebb gyártmány. — Fagy ellenálló. — Szállítás közben nem törlik. — Színe a legszebb rózsapiros. — Minden hatósági és állami építkezéshez hivatalosan elismert van fogadva. :: ::

bármily nagy mennyiségben kapható a legkötönyebb és legjobb minőségű (waggon vételnél) 1000 darabonként:

Bordás (falcos) cserép 66—K, vasúti kocsi rakva 70—K.
Hódifarku kis cserép 30—K, vasúti kocsi rakva 32—K.

:: **Viszonteladók** ::
 kedvezmény adatik.

Vidéki megrendelések a Részvénytársaság igazgatóságához intézendők. Utalványt a városban Szeles Béla vaskereskedőnél (Deák-téren) s a batizi uton levő gyártelepen lehet váltani.

::MEZŐGAZDASÁG::

részére 3 kilométer hordozható vágány váltókkal és kocsikkal együtt — repaszállításra is alkalmas — eladó vagy bérbeadó. Kérdezősködések „Olcsó 1000” jellege alatt **MOSSE RUDOLF BUDAPEST.** !!!! hirdetőjébe kéretnek. !!!!

IDEÁLIS SZÉP LESZ

minden hölgy, ki a világhírű FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉMET -SZAPPANT

használja. A világ minden tájáról érkező nyilatkozatok bizonyítják ezt, amelyek a legszíntébb-hátától visszhangzanak és a rajongás hangján szólnak a Margit-crém pártalan és csodás hatásáról. A Margit-crém semmiféle káros anyagot nem tartalmaz (sem ólmot, sem higanyt), összeállítás a modern kozmetika legkötönyebb vívmánya. Az arc nemcsak selvempuha, hanem hófehér s tiszta lesz, akik a Margit-crém használják, arcuk szépségét teljes életükben megőrzik. Margit-crém 1 és 2 koronás téglapokban az egész világon kapható. Margit-szappan 70 fillér. Margit-póder 120 kor. (fehér, rózsaszín vagy sárga színben). 6 koronás rendeléseket bérmentve küld:

FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERTÁRA ARADON.

Raktár az összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekben. Főlerakat Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog., Kubek Sándor, Mihályovics Jenő, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. — Hajduböszörményben: Ercey Gábor gyógyszer. — Hajduszentmihályon: Bardócz Zsigmondnál.

Állandó butorkiállítás. Teljes lakás-, kávéház- és szállodaberedezés.

Szigoruan szabott árak.

Debreczeni Butorkészítő
Asztalosok
Árucserék Szövetkezete

Debreczen,
 Hunyadi-u. 17/19.

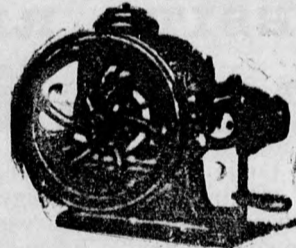
Előnyös fizetési feltételek. Szavatosság az áruk kiváló jó minőségéért.

Szigoruan szabott árak.

A világhírű és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJMOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12-76.

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

CARL KRONSTEINER-féle

időálló mész

façade festék

törvényileg védve.

50 színárnyalatban kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta bevált festék, felülmúlja az összes utáztatokat. Egyetlen célszerű mázó anyag még a már festett homlokzatoknál is.

Email-façade festék sohase kopik, egyszeri bevonás után fed, hideg vízben feloldva használatra kész. Méregmentes, ideális festőanyag belső helyiségek, faépitmények, színek, pavilonok, sátrak stb. festésére. Minden árnyalatban kapható négyszög méterenként 5 fillérért.

Mintakönyv és prospektus ingyen.

Carl Kronsteiner,
 WIEN, III., HAUPTSTRASSE 120.

Raktár minden nagy városban.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt- cipőpaszta

„NIGRIN“

a legszebb fényességet adja :: és a bőrt tartóssá teszi.

Véd--jegy

!! **M i n d e n ü t t k a p h a t ó** !!